

ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos

regio Waasland

**gewenste ruimtelijke structuur
en programma voor uitvoering**

september 2008

Vlaamse overheid

ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos

regio Waasland

Gewenste Ruimtelijke Structuur

September 2008

Vlaamse overheid

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
1.1 Planningsopdracht.....	3
1.2 Relatie met andere plannen.....	3
1.3 Stand van zaken gevoerd proces	4
1.4 Statuut van de nota	5
2 Situering, rol en positie	6
2.1 Geografische situering.....	6
2.2 Situering binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.....	6
2.3 Kwantitatieve randvoorwaarden	8
3 Beleidsdoelstellingen	9
3.1 Vrijwaren van samenhangende landbouwgebieden voor de beroepslandbouw	9
3.2 Behoud en versterking van de bestaande natuurcomplexen binnen een netwerk.....	10
3.3 Behoud en versterking van bestaande structuur van bos, heide, parken, forten enz.	10
3.4 Behoud en versterken van valleistructuren voor natuurlijke waterberging.....	11
3.5 Behoud van gave cultuurlandschappen en structurerende landschapselementen	12
3.6 Toeristisch-recreatieve ontsluiting van de open ruimte.....	12
4 Gewenste ruimtelijke structuur.....	13
4.1 Deelruimte 1. Vlaamse Vallei.....	13
4.2 Deelruimte 2. Land van Waas	22
4.3 Deelruimte 3. De Scheldepolders	31
Kaarten	38

1 Inleiding

1.1 Planningsopdracht

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) stelt dat het Vlaams gewest de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur als volgt afbakt in gewestplannen of gewestelijke uitvoeringsplannen:

- 75.000 tot 100.000 ha grote eenheden natuur (in overdruk) en 25.000 tot 50.000 ha grote eenheden natuur in ontwikkeling (in overdruk) tot een totaal van 125.000 ha. Daarvoor is een toename van 38.000 ha natuur- en reservaatgebied (t.o.v. 1-1-1994) tot een totaal van 150.000 ha natuur- en reservaatgebied nodig.
- 750.000 ha agrarisch gebied, ruimtelijk bestemd voor de beroepslandbouw.
- 10.000 ha bijkomend bosgebied of bosuitbreidingsgebied, tot een totaal van 53.000 ha bosgebied.
- 150.000 ha natuurverwevingsgebied (in overdruk).

Het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21 oktober 1997 stelt dat de Vlaamse regering 5 jaar na inwerkingtreding van het decreet 125.000 ha als Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) afbakt, bestaande uit grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling.

De Vlaamse regering besliste op 7 december 2001 de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur uit te voeren in twee fasen.

In een eerste fase werd gewerkt op twee sporen:

1. Binnen het eerste spoor werden grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling afgebakend volgens de procedure voorzien in het decreet natuurbehoud. Het gaat om gebieden binnen de gewenste natuur- en bosstructuur, die niet gevraagd worden in de gewenste agrarische structuur (zogenaamde "consensus-gebieden" op basis van ambtelijke werkkaarten). Deze gebieden liggen binnen een 'groene' of een daarmee vergelijkbare bestemming op de gewestplannen. Op 18 juli 2003 keurde de Vlaamse regering binnen dit spoor een afbakening goed van circa 85.000 ha Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).
2. Het tweede spoor volgt de procedure van het decreet ruimtelijke ordening. Binnen dit tweede spoor worden gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen opgemaakt voor bestemmingswijzigingen van agrarisch gebied naar natuurgebied of omgekeerd, binnen de consensusgebieden. Een eerste reeks van zeventien gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen werd op 20 februari 2004 definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering, een tweede reeks van acht gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen op 4 februari 2005.

Op 17 oktober 2003 besliste de Vlaamse regering geen nieuwe procedures voor ruimtelijke uitvoeringsplannen meer op te starten volgens de werkwijze van de eerste fase, maar te starten met de tweede fase van het planningsproces. Hierbij wordt een gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op de natuurlijke én agrarische structuur uitgewerkt in overleg met gemeenten en provincies.

De tweede fase van het afbakeningsproces voor de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur houdt het volgende in:

- Vormen van een ruimtelijke visie op de structuurbepalende elementen van het buitengebied van Vlaams niveau voor een regio. Voor iedere buitengebiedregio maakt een administratieoverschrijdend projectteam een ruimtelijke visie op.
- Overleggen met gemeenten, provincies en belangenorganisaties om voor de ruimtelijke visie een maatschappelijk draagvlak te creëren. De lokale besturen en belangenorganisaties formuleren vanuit de eigen terreinkennis, ruimtelijke inzichten en beleidsdocumenten voorstellen tot bijsturing of verfijning van de visie.
- Selecteren van actiegebieden waar deze ruimtelijke visie wordt uitgevoerd. In gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden daartoe enerzijds grote eenheden natuur, grote eenheden natuur in ontwikkeling, natuurverwevingsgebieden, bosuitbreidingsgebieden en gebieden van de agrarische structuur afgebakend. Anderzijds worden voor (delen van) grote aaneengesloten landbouwgebieden de bestaande gewestplannen herbevestigd volgens de methodiek die de Vlaamse Regering hiervoor vastlegde op 3 juni 2005.

1.2 Relatie met andere plannen

Het afbakenen van de gebieden van de agrarische en natuurlijke structuur is volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen een specifieke taak voor het Vlaams gewest. Via gemeentelijke of provinciale ruimtelijke structuur- en uitvoeringsplannen kunnen gemeenten en provincies de invulling op het terrein verder aanvullen bv. door het aanduiden van natuurverbindingsgebieden en ecologische infrastructuur van bovenlokaal belang (provincies), ecologische infrastructuur van lokaal belang (gemeenten) en het differentiëren van de agrarische gebieden

(provincies en gemeenten). Daarnaast hebben gemeenten en provincies eigen planningstaken inzake wonen, bedrijventerreinen, recreatie e.d. waarvoor de nodige beleidsruimte moet worden gelaten.

Andere functies en activiteiten kunnen plaatselijk als hoofdfunctie voorkomen in het buitengebied. Het gaat bv. om bepaalde vormen van recreatie en toerisme zoals golf en motorcross, gemeenschaps- en nutsvoorzieningen zoals windmolenparken, waterwinningen of ontginningen. Voor deze functies wordt een apart beleid gevoerd met een eigen planning. Vanuit de ruimtelijke visievorming op landbouw, natuur en bos kunnen randvoorwaarden aangegeven worden voor de ontwikkeling van deze functies. De visievorming biedt zo een ruimtelijk afwegingskader voor deze functies.

Tijdens het overleg met gemeenten, provincies en andere administraties moet een afstemming bereikt worden met deze lopende of geplande planningsprocessen. De bestaande planningsprocessen hebben een eigen einddoel en worden normaal niet stilgelegd gedurende dit proces.

In de ruimtelijke visievorming wordt tevens rekening gehouden met de optie uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om activiteiten in de stedelijke gebieden te stimuleren en te concentreren.

- Wanneer de afbakening van een stedelijk gebied vooruitloopt op de visievorming voor en afbakening van de gebieden van de agrarische, natuurlijke en bosstructuur wordt bij de ruimtelijke visievorming over het stedelijk gebied een hypothese met betrekking tot landbouw, natuur en bos geformuleerd. Vanuit deze hypothese zal bepaald worden wat de grensstellende elementen vanuit het buitengebied zijn en wat de landbouw-, natuur- en boselementen binnen het stedelijk gebied zijn.
- Wanneer de afbakening van de gebieden van de agrarische en natuurlijke structuur vooruitloopt op de afbakening van een stedelijk gebied zal in de nabijheid van het stedelijk gebied ruimte worden gelaten voor (toekomstige) stedelijke ontwikkelingen. Dergelijke ruimte kan letterlijk worden gecreëerd door enkel de gebieden die een ontegensprekelijke waarde hebben voor landbouw, natuur of bos af te bakenen. Bij de uiteindelijke afbakening van het stedelijk gebied in een ruimtelijk uitvoeringsplan, kan het nog niet afgebakende buitengebiedgedeelte eveneens in een ruimtelijk uitvoeringsplan worden vastgelegd.

1.3 Stand van zaken gevoerd proces

Het planningsproces in de regio Waasland startte in maart 2007 met een verkenningsronde die bestond uit:

- een infovergadering voor betrokken gemeenten, provincies en belangengroepen waarop het proces werd toegelicht (aan de hand van een leidraad) en gevraagd werd om aan de hand van een concrete vragenlijst aan te geven welke elementen vanuit een visie van de gemeente, provincie of belangengroep op landbouw, natuur en bos meegenomen moeten worden in het proces;
- een door de betrokken Vlaamse administraties uitgevoerd, voorbereidend onderzoek naar de visie-elementen vanuit het Vlaamse niveau op landbouw, natuur en bos.

Deze verkenningsronde leverde een verkenningnota op waarin een eerste aanzet tot beleidsdoelstellingen en ruimtelijke concepten voor de open ruimte in de regio Waasland werden geformuleerd. Dit op basis van een bundeling, confrontatie en eerste afweging van standpunten en visie-elementen vanuit de betrokken gemeenten, provincies, Vlaamse administraties (bevoegdheden landbouw, natuur, bos, water, erfgoed en ruimtelijke ordening) en betrokken belangengroepen. Deze verkenningnota werd voorgesteld aan gemeenten, provincie en belangengroepen op een informatievergadering in oktober 2007. De actoren konden tot 31 januari 2008 hun advies uitbrengen.

Op basis van de uitgebrachte adviezen op de verkenningnota is door het projectteam van de Vlaamse overheid in maart 2008 een programma voor overleg opgemaakt. Dit programma voor overleg bestond uit:

- een opsomming van alle elementen uit de adviezen die op het niveau van de ruimtelijke visie zijn geformuleerd en voorwerp van het overleg vormen;
- en een eerste voorontwerp van gebieden waarvoor voorgesteld wordt de bestaande gewestplannen te herbevestigen conform de werkwijze die de Vlaamse Regering hiervoor vastgelegde (omzendbrief RO/2005/01).

Het programma voor overleg vormde de concrete agenda voor de bespreking van de ruimtelijke visie zoals geformuleerd in de verkenningnota met gemeenten, provincies en belangengroepen via bi- en multilateraal overleg in de periode april-juni 2008.

Op basis van de adviezen uitgebracht over de verkenningnota en de resultaten van de overlegronde werd voorliggend eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur opgesteld.

Bij het eindvoorstel van gewenste ruimtelijke structuur hoort een programma voor uitvoering waarin de mogelijke uitvoeringsacties op Vlaams niveau zijn weergegeven. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- de gebieden waarvoor voorgesteld wordt de bestaande gewestplannen te herbevestigen conform de werkwijze die de Vlaamse Regering hiervoor vastgelegde (omzendbrief RO/2005/01);

- de gebieden waarvoor voorgesteld wordt een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor landbouw, natuur en bos op te maken dat de bestemmingen van de bestaande plannen van aanleg zal wijzigen op basis van de opties in de gewenste ruimtelijke structuur.

De actoren kunnen tot 25 november 2008 hun advies uitbrengen over voorliggend eindvoorstel en uitvoeringsprogramma.

Op basis van de adviezen op de gewenste ruimtelijke structuur en het uitvoeringsprogramma zullen deze uitvoeringsacties verder geoperationaliseerd worden. De Vlaamse Regering zal kennis nemen van het eindvoorstel en de uitgebrachte adviezen, een beslissing nemen over de te herbevestigen gebieden en een operationeel uitvoeringsprogramma goedkeuren waarin de prioriteiten en fasering voor de op te maken gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen vastgelegd worden.

1.4 Statuut van de nota

De voorliggende nota is het resultaat van de planningsfase waarbinnen een aantal ruimtelijke beleidsdoelstellingen en ruimtelijke concepten voor de open ruimte in de regio Zenne-Dijle-Pajottenland worden geformuleerd. De nota werd opgesteld door een administratieoverschrijdend projectteam van de Vlaamse Overheid dat is samengesteld uit de Vlaamse administraties die een rol spelen in de beleidsdomeinen ruimtelijke ordening, landbouw, natuur, bos, water en onroerend erfgoed.

Het voorstel van ruimtelijke visie zal samen met de uitgebrachte adviezen de basis vormen voor de verdere besluitvorming door de Vlaamse Regering over de verschillende uitvoeringsacties.

2 Situering, rol en positie

2.1 Geografische situering

De buitengebiedregio Waasland ligt grotendeels in de provincie Oost-Vlaanderen en deels in de provincie Antwerpen. De buitengebiedregio wordt in het noorden begrensd door de landsgrens, in het oosten door de Antwerpse Haven en de Schelde, in het zuiden door de buitengebiedregio Schelde – Dender en in het westen door de Gentse kanaalzone en het grootstedelijk gebied Gent.

KAART 1: SITUERING WAASLAND

De volgende gemeenten liggen geheel of gedeeltelijk in het plangebied: Antwerpen, Beveren, Destelbergen, Gent, Hamme, Kruibeke, Lochristi, Lokeren, Moerbeke, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse, Waasmunster, Wachtebeke, Zele, Zwijndrecht en Zelzate.

2.2 Situering binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

Beleidsbeslissingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), van provinciale en gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen vormen het kader voor de ruimtelijke visie voor de buitengebiedregio Waasland.

De gewenste ruimtelijke structuur uit het RSV formuleert doelstellingen, selecties en ontwikkelingsperspectieven voor de stedelijke gebieden, het buitengebied, de gebieden voor economische activiteiten en de lijninfrastructuur.

2.2.1 Stedelijke gebieden

Gent en Antwerpen zijn geselecteerd als grootstedelijke gebieden en maken deel uit van het stedelijk netwerk de Vlaamse Ruit. Delen van Destelbergen en Lochristi en Zwijndrecht behoren ook tot de grootstedelijke gebieden. Gent maakt bovendien deel uit van het grensoverschrijdende stedelijke netwerk Gent – Terneuzen. De rol van dit grensoverschrijdende stedelijk netwerk ligt vooral in de verdere ontwikkeling van de zeehaven en in de bundeling van infrastructuur. Sint-Niklaas werd geselecteerd als regionaal stedelijk gebied, een deel van Temse behoort ook tot het regionaal stedelijk gebied van Sint-Niklaas. Beveren en Temse werden geselecteerd als kleinstedelijk gebied en Lokeren werd geselecteerd als structuurondersteunend kleinstedelijk gebied.

2.2.2 Buitengebied

De Zeeschelde en de Durme en hun valleien werden samen met hun sterk vertakt netwerk van beekvalleien geselecteerd als structuurbepalend voor het buitengebied. Het ruimtelijk beleid dient hier het integraal waterbeheer te ondersteunen en de relatie tussen rivier/beek en vallei te versterken. De mogelijkheden voor meekoppeling van natuurontwikkeling met economische functie van de Schelde, de landbouwfunctie en het intergaal waterbeheer dienen maximaal benut te worden.

Ook de Barbierbeek in het Land van Waas werd geselecteerd als structuurbepalende beekvallei. Beekbegeleidende bossen en graslanden maken er samen met de structuurrijke waterloop de natuurwaarden van uit.

Het bekken van de Durme is van zeer groot belang voor trek- en overwinterende vogels. De belangrijkste natuurwaarden zijn in of nabij de beekvalleien gelegen. Ecologische bosuitbreiding moet vooral gerealiseerd worden aansluitend bij bestaande bossen, als buffer, in functie van natuurontwikkeling en –verbinding of in de nabijheid van stedelijke gebieden, vooral in bosarme streken.

Versnipperde en soms grotere oppervlakten natuurwaarden komen voor op de dekzandrug Maldegem-Stekene. Het Heidebos (Wachtebeke - Moerbeke) en het complex van Stropers (Stekene, Sint-Gillis-Waas) in het uiterste noordoosten van de dekzandrug zijn goed ontwikkeld.

Aan de rand van de dekzandrug, in de Moervaart, nemen natte graslanden en beboste percelen grote oppervlakten in.

Enigszins aaneengesloten natuurgebieden worden op de centrale dekzandrug in het Land van Waas aangetroffen, waar vooral de heiderelicten en afgeleiden een belangrijke natuurbehoudswaarde hebben.

Voor de natuurlijke structuur wordt een gebiedsgericht beleid gevoerd dat streeft naar de aanduiding van een samenhangend en georganiseerd geheel van gebieden. Structuurbepalend in Vlaanderen zijn de Moervaartdepressie, de Zeeschelde en Durme en hun alluviale gebieden. Interessante bossen en graslanden nemen er grotere oppervlakten in. Talrijke sloten, afgesneden meanders en oude uitgravingen vormen er zeer goede biotopen voor rietlanden, verlandingsvegetaties en wilgenstruwelen. Voor trekvogels zijn het belangrijke gebieden. Op enkele

plaatsen langs de Schelde (en de Durme) staan buitendijkse gebieden onder invloed van het getij. Dit levert uitzonderlijk dynamische milieu-omstandigheden op met enkele specifieke soorten en levensgemeenschappen. Door de brak-zoet gradiënt wordt de verscheidenheid aan milieus langs de getijderivier nog vergroot. Ten zuiden van Antwerpen ligt langs de Schelde de Hobokense Polder, een spontaan geëvolueerd natuurgebied op voormalige poldergronden en storttereinen. Voor flora en vogels is het een uitzonderlijk gebied.

In het **Krekengebied van Oost-Vlaanderen** zijn verschillende types **kreken** aanwezig. Het proces van verzoeting speelt hierbij een cruciale rol. Waar ze oorspronkelijk zout waren, verzoeten de kreken geleidelijk. Waar de verzoeting algemeen is doorgezet, zijn de nog brakke kreken van belang voor de verscheidenheid. Daarnaast hebben ook de **dijken** enige natuurwaarde.

De **Scheldepolders van linker- en rechteroever, de Zeeschelde en de Durme** zijn -ondanks de enorme beïnvloeding door industrialisatie - van zeer groot belang voor trek- broed - en overwinterende vogels. De nabijheid van de Schelde en de aanwezigheid van open water in de haven van Antwerpen draagt hier ontegensprekelijk toe bij.

In bepaalde **poldergebieden** is het **proces van verzilting** aan de gang. Lage depressies, kreken, vaarten en sloten worden sterk beïnvloed door brak (grond)water, wat tot uiting komt in de soortensamenstelling en in de produktiviteit.

Voor tal van organismen en levensgemeenschappen vormen allerlei grote, **open waters** een zeer belangrijk onderdeel van hun leefomgeving. De huidige en de potentiële soortensamenstelling wordt bepaald door vormaspecten van de waterplas, door de kwaliteit en de dynamiek van het water en door het gebruik dat van de plas wordt gemaakt.

Bronnen zijn aparte structuurbepalende elementen die een dominante invloed uitoefenen op hun directe omgeving. Het beïnvloedingsgebied van een individuele bron is redelijk klein, maar doordat bronnen meestal gegroepeerd voorkomen in een streek, is hun gezamenlijke impact bepalend voor grote gebieden.

De aanwezigheid van **kwel** veroorzaakt bijzondere standplaatsfactoren waaraan verschillende organismen gebonden zijn. Door de specifieke samenstelling van het kwelwater zijn kwelafhankelijke ecosystemen.

Ruimtelijk onderscheidt het RSV op Vlaams niveau een agrarische macrostructuur. Onderdelen van deze macrostructuur vormen het uitgangspunt voor positieve en structuurondersteunende maatregelen vanuit het ruimtelijke en het sectorale beleid. De oostelijke regio van Gent en de regio van Melsele (Beveren) werden geselecteerd als regio's met concentratie en specialisatie van tuinbouw onder glas of plastic. In functie van sanitaire randvoorwaarden wordt gestreefd naar tuinbouw onder glas of plastic optimaal te verweven met grondgebonden landbouw. Anderzijds wordt ten behoeve van gemeenschappelijke watervoorziening en afvalwaterzuivering gestreefd naar een optimale bundeling.

De regio van Sint-Niklaas, Beveren en Temse wordt gekenmerkt als een regio waar de grondloze varkenshouderij typerend is. Omwille van de beheersing van de ruimtelijke en de milieu-effecten wordt in deze regio's geopteerd voor het behoud van de bestaande concentratie, eerder dan voor de verspreiding ervan. Voor het behoud van de concentratie pleiten ook economische motieven, zoals daar onder meer zijn de aanwezigheid van een toeleverings en afzetstructuur en de mogelijkheid voor mestverwerking ter plaatse.

De regio's met gemengde landbouw nemen het grootste gedeelte van de landbouwoppervlakte in. In deze regio's met gemengde landbouw komen zowel grondgebonden als grondloze agrarische bedrijven voor (= veebedrijven met grasland en graasdieren, veebedrijven met veredelingsdieren, akkerbouwbedrijven, tuinbouwbedrijven).

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen omschrijft het Waasland, in vergelijking met andere Vlaamse regio's als een regio met hoog dynamisch karakter. De dynamiek van de landbouw wordt hierbij bepaald aan de hand van het aandeel landbouwareaal, de fysieke omstandigheden en de socio-economische karakteristieken van de landbouwbedrijven. Er dient te worden opgemerkt dat dit vooral een beeld geeft van de belang van een gebied voor de meer grondgebonden landbouw. Voor de niet-grondgebonden landbouw (intensieve veehouderij, glastuinbouw, enz...) zijn de parameters landbouwareaal en fysieke omstandigheden minder belangrijk.

Bij de ruimtelijke afweging van functies kunnen de consequenties voor het landschap ruimtelijke randvoorwaarden bij deze afweging stellen. Uitgangspunt is het behoud en de ontwikkeling van de diversiteit en de herkenbaarheid van de landschappen in Vlaanderen. Bij gave landschappen staat het behoud en de versterking van de structurerende landschapselementen voorop. Structurerende reliëfcomponenten moeten visueel aanwezig blijven.

2.2.3 Gebieden voor economische activiteiten

Naast de stedelijke gebieden werd ook de gemeente Zele geselecteerd als specifiek economisch knooppunt. Het is een gemeente die een grote impact heeft op de werkgelegenheid en draagt bij in de evenwichtige spreiding van de werkgelegenheid en voor de kansen die hieraan verbonden zijn voor de betrokken subregio.

De zeehaven van Antwerpen en de Gentse Zeehaven werden als economische poort geselecteerd. De afbakening van het zeehavengebied Antwerpen wordt vastgelegd in het Strategisch plan van de Haven van Antwerpen. De Waaslandhaven, die binnen de regio Waasland valt, vormt het westelijk deel van de haven van Antwerpen.

2.2.4 Lijninfrastructuur

Tussen de Vlaamse zeehavens Gent en Antwerpen wordt een wegverbinding voorzien en worden in het bijzonder de spoor- en waterverbindingen verbeterd. Via Schelde en Leie wordt ook een rechtstreekse verbinding op het structureel verbeterde Noord-Franse waterwegennet uitgebouwd.

Als hoofdwegen op internationaal niveau werd de E17 geselecteerd en vormen samen met de R4, N41, N47, N16 en de N49/A11 de belangrijkste wegeninfrastructuur. De spoorlijnen Brussel-Dendermonde-Sint-Niklaas en Antwerpen-Gent-Kortrijk zijn hoofdspoorwegen voor personenvervoer, de spoorlijn Zeebrugge-Gent-Dendermonde-Luxemburg zijn hoofdspoorwegen voor goederentransport.

2.3 Kwantitatieve randvoorwaarden

De ruimtelijke visievorming wordt gebaseerd op de aanwezige actuele en potentiële waarden in een bepaalde regio en is dus in de eerste plaats een kwalitatieve visie.

De Vlaamse administratie heeft werkkaarten van de gewenste natuur- en bosstructuur en van de gewenste agrarische structuur opgemaakt. De kwantitatieve opties uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen werden door deze werkkaarten zeer dicht benaderd. Deze sectorvisies geven de regionale verdeling van de oppervlakte en zullen richtinggevend zijn bij het opmaken van de gebiedsvisies en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die eruit voortvloeien. Een confrontatie van deze werkkaarten levert een indicatieve oppervlaktevork voor de buitengebiedregio Waasland. De breedte van de vork wordt bepaald door de overlapping tussen de twee sectorale kaarten. De globale taakstelling voor bosuitbreiding gaat uit van een verdeling van 10.000 ha bosuitbreidingsgebieden over Vlaanderen door het Agentschap voor Natuur en Bos.

	minimum	richtcijfer	maximum
grote eenheden natuur (in ontwikkeling)	3.318ha		4.534 ha
agrarische gebieden	38.654ha		39.871 ha
waarvan maximaal te differentiëren als agrarisch gebied met overdruk natuurverweving			4.812 ha
overige bestemmingen (overig groen, bos, recreatie) te differentiëren met overdruk natuurverweving			4.471 ha
bosuitbreiding		750 ha	

3 Beleidsdoelstellingen

Uitgaande van de algemene doelstellingen en ontwikkelingsperspectieven uit het RSV worden volgende ruimtelijke beleidsdoelstellingen voor de open ruimte in de buitengebiedregio Waasland geformuleerd.

3.1 Vrijwaren van samenhangende landbouwgebieden voor de beroepslandbouw

De land – en tuinbouw is een belangrijke economische sector in de regio Waasland. De land – en tuinbouw is niet alleen economisch van belang, ze speelt ook een belangrijke rol inzake tewerkstelling in de regio, zeker indien men alle personen en bedrijven die onrechtstreeks 'leven' van de land – en tuinbouw mee in beschouwing neemt (toelevering, verwerking, diensten). Daarnaast is de land- en tuinbouw sterk bepalend voor het landschap. De land – en tuinbouw krijgt ook in de toekomst voldoende ontwikkelingskansen en draagt zo bij tot het behoud van de eigenheid en het plattelandsaspect van de regio.

De beroepslandbouw heeft nood aan zekerheid over de gebieden waar ook in de toekomst nog aan landbouw gedaan kan worden. De landbouwfunctie vereist een minimale ruimtelijke samenhang en een minimale oppervlakte om exploiteerbaar te zijn. Het verlies aan kwantiteit en samenhang van de open ruimte bedreigt in belangrijke mate de landbouwfunctie. Het goed gestructureerd agrarisch gebied wordt om die reden maximaal gereserveerd voor grondgebonden landbouwactiviteiten. Enkel door voldoende ruimte voor landbouw voor te behouden, is een economisch, sociaal en ecologisch duurzame landbouwbedrijfsvoering mogelijk.

Het vrijwaren van ruimtelijk samenhangende landbouwgebieden voor de beroepslandbouw is prioritair in het Waasland omdat deze gebieden behoren tot de belangrijkste gebieden van de agrarische structuur in Vlaanderen. Tussen de stedelijke gebieden van Gent, Lokeren, Temse, Beveren en Sint-Niklaas heeft het vrijwaren van samenhangende landbouwgebieden ook een rol om het aan elkaar groeien van de bebouwde gebieden te voorkomen.

De omgeving van Lochristi en het zuiden en oosten van Beveren zijn een regio's met concentratie en specialisatie op Vlaams niveau van glastuinbouw. In deze regio wordt gestreefd naar een bundeling om zo versnippering en verspreide ontwikkeling tegen te gaan. Vanuit het ruimtelijk beleid worden positieve en structuurondersteunende maatregelen genomen naar glastuinbouw in de omgeving van Lochristi en Beveren. In deze concentratiegebieden is het mogelijk om bedrijvenzones glastuinbouw af te bakenen. De concentratiegebieden worden voorzien van faciliterende maatregelen en infrastructuur om de aantrekkingskracht van het gebied op tuinders te vergroten. Vanuit het ruimtelijk beleid wordt aandacht geschonken worden aan het creëren van voldoende ruimte voor glastuinbouw door het bundelen van specifieke agrarische bebouwing (serres, waterreservoirs, containervelden,...) rond belangrijk visueel-ruimtelijke structuren die enigszins voor buffering zorgen.

Het ruimtelijk beleid is er op gericht nieuwe niet-agrarische functies die het functioneren van de landbouw op termijn zouden kunnen belemmeren, te weren in het zuiver agrarisch gebied. Recreatieve vormen van landbouw kunnen in structureel aangetaste agrarische gebieden, onmiddellijk aansluitend bij de woonkernen, waar ook ruimte blijft voor beroepslandbouw en groenstructuren. Deze hobbylandbouwzones behoren niet tot de agrarische structuur en kunnen een betekenis hebben als lokaal openruimtegebied, bij voorbeeld in een stedelijk landbouwgebied of in een kern van het buitengebied.

Een differentiatie i.f.v. de bebouwingsmogelijkheden laat toe om de ruimtelijke spreiding van gebouwen te beheersen. Het aanduiden van bouwvrije gebieden kan bijdragen tot het behoud van het aaneengesloten karakter van cultuurgronden voor grondgebonden landbouw. Bij de afbakening van bouwvrije zones wordt rekening gehouden met uitbreiding van bestaande exploitaties.

Binnen de gebieden van de agrarische structuur wordt de nodige ruimte gelaten voor structurele bedrijfsveranderingen. Een differentiatie van het agrarisch gebied in functie van teelten is daarom niet nodig. Een economische diversificatie, verbreding in functie van natuur- en landschapsbeheer of omschakeling van landbouwbedrijven naar toeristisch-recreatieve activiteiten, waarbij zowel het behoud als een kwalitatieve hedendaagse ontwikkeling van het erfgoed vooropstaat, moet ondersteund worden door een aangepast en gebiedsgericht ruimtelijk beleid.

Verbreding in functie van natuurbeheer is voornamelijk wenselijk in delen van de valleien van Zeeschelde en Durme en van de depressies van Moervaart en het kanaal van Stekene en in sommige depressies en beekvalleien waar landbouw en natuur nevenfuncties zijn. Hetzelfde geldt in de natuurverbingsgebieden waar landbouw de hoofdfunctie blijft.

Verbreding in functie van landschapsbeheer is prioritair in de gave landschappen. Het ruimtelijk beleid stimuleert een verbreding naar het kleinschalig plattelandstoerisme in de landelijke toeristisch-recreatieve netwerken, zoals bepaald in de provinciale structuurplannen. Ontwikkelingen voor plattelandstoerisme die de agrarische functie niet schaden en de leefbaarheid van deze agrarische gebieden ondersteunen, worden mogelijk gemaakt.

In de regio Waasland gaat bijzondere aandacht naar maatregelen om het land(bouw)gebruik af te stemmen op het fysisch systeem door ruimte te voorzien voor erosiebestrijding op de steilste hellingen, door ruimte te voorzien voor natuurlijke overstromingen in de riviervalleien van Schelde en Durme en in de valleien van de beken, en voor het behoud en herstel van landschappelijk en ecologisch waardevolle structuren (bv. verspreide bosjes, beekvalleitjes, kasteelparken en –tuinen,...) in het agrarisch gebied.

3.2 Behoud en versterking van de bestaande natuurcomplexen binnen een netwerk

Natuurlijke landschapsecologische processen doen zich voor in de ecosystemen van de grote natuur- en boscomplexen gekoppeld aan het waternetwerk (grote valleien en depressies, krekengebieden, beekvalleien en alle aanwezige gradiënten en aanverwante ecotopen) en clusters van historische bos- en heidegebieden met waardevolle Atlantische heidevegetaties, zuurminnende beuken/eikenbossen en in talrijke overgangsgebieden (zoals het overgangsgebied van de polders naar de zandstreek en van de dekzandrug naar de moervaartdepressie). Deze ecologische processen worden zoveel mogelijk in stand gehouden en hersteld. Er wordt ruimte geboden voor de waterlopen en alle natuurlijke, structuurbepalende processen, hierbij wordt de volledige breedte van de valleien benut. Er wordt gestreefd naar een maximaal herstel van overstromingsgebieden, en langs de getijdenrivieren Schelde en Durme wordt een continuüm van zones met slikken en schorren met een voldoende breedte hersteld. Deze doelstellingen geven mee uitvoering aan het flankerend natuurbesluit uit het meest wenselijk alternatief (MWA) in het kader van de Lange Termijn Visie Schelde-estuarium (LTV).

Het krekensysteem in het poldergebied krijgt ruimte om gebufferd te worden tegen negatieve invloeden uit de omgeving en om de krekens zelf en hun begeleidende biotopen maximale ontwikkelingskansen te bieden.

Waardevolle bos- en heidegebieden worden maximaal behouden en zoveel als mogelijk ecologisch opgewaardeerd, uitgebreid en verbonden tot meer samenhangende complexen. Zones met een duidelijk reliëf en uitgesproken gradiëntssituaties worden aangewend om bestaande natuur- en bouselementen ecologisch en structureel te versterken.

Speciale aandacht gaat naar het behoud en herstel van bron- en kwelzones en beekbeïnvloede gebieden en naar het reliëf van cuesta's en dekzandruggen met aangrenzende depressies als dragers van bijzondere ecologische waarden met veel variatie. Laaggelegen vochtige tot natte graslanden worden ecologisch opgewaardeerd met een gedifferentieerde uitwerking op gebiedsniveau. Deze differentiatie gebeurt onder meer op basis van de huidige natuurwaarden en natuuropotenties, het huidige grondgebruik en het gevoerde beheer.

Instandhoudingsdoelstellingen voor Europese speciale beschermingszones worden vanuit ruimtelijk beleid ondersteund door passende bestemmingen vast te leggen.

De natuurlijke structuur wordt versterkt door tussen de grote natuurcomplexen ruimte te bieden voor verbindende elementen zoals: dijken, meanderende beken, oeverzones, natte, mesofiele en/of halfnatuurlijke graslanden, ruigtes, parken, stadsrandbossen of groenpolen, schermgroen, houtkanten, sloten met rietkragen, bomenrijen, poelen, stapsteenbosjes, enz. Deze verbindingsfunctie blijft gegarandeerd. In gebieden waar de natuur niet de hoofdfunctie heeft wordt minimaal een stand-still principe gehanteerd, in andere gebieden wordt het ecologisch netwerk versterkt.

Verblijfsrecreatie mag de ecologische functie van een gebied niet hypotheceren. In gebieden met hoofdfunctie natuur moet eventueel aanwezige verblijfsrecreatie verdwijnen.

3.3 Behoud en versterking van bestaande structuur van bossen, heide, parken en forten

Het versterken van de multifunctionaliteit van bos, het tegengaan van versnippering en verlies van biodiversiteit en het verkrijgen van een hogere bebossingsindex in bosarme streken zijn belangrijke beleidsdoelstellingen. Versterken, ontsnipperen en verbinden van boskernen is sterk aangewezen omdat deze bronpopulaties bevatten voor mogelijke herkolonisatie. Bufferen is noodzakelijk in de Vlaamse context waar er hoge atmosferische nutriëntendeposities zijn.

Cultuurhistorisch en ecologisch waardevolle bossen en kasteelparken worden behouden en zoveel mogelijk gebufferd zodat deze bossen hun socio-economische, ruimtelijke en ecologische functie kunnen behouden en ontwikkelen. Ecologisch en landschappelijk verantwoorde bosuitbreiding moet bijdragen tot ontsnippering en buffering van de bestaande bossen, de versterking van de habitatfunctie van bossen of biedt een antwoord op een maatschappelijke vraag naar bossen met een sociaal-recreatieve functie.

Langsheen de dekzandrug Zelzate-Stekene en de stuifzandrug Stekene-Waasmunster-Beveren wordt het netwerk van bossen met heide versterkt en wordt deze ingebed in een structuurrijk (wastine)landschap. Dit is een mozaïek van diverse natuurlijke bostypes, struwelen, ruigtes, heide, pioniersvegetaties, stroken landduinen en heischrale graslanden.

Onder invloed van of nabij de grote rivieren en depressies komen ooi- en broekbossen voor. De ecologische waarde wordt opgewaardeerd door meer ruimte te bieden aan de waterlopen en door het waterbeheer af te stemmen op de ecologische doelstellingen van deze zeldzame bostypes.

Vergroten en/of bufferen van helling- of bronbossen op het cuestafront is een prioriteit omdat deze door hun kleine oppervlakte en sterk lokaal karakter van de bronzones bijzonder kwetsbaar zijn.

De meest waardevolle of kwetsbare boshabitats dragen bij voorkeur een natuurfunctie. In boszones met een productiegericht karakter wordt gestreefd naar het verhogen van de ecologische waarde.

Bosuitbreidingen moeten bijdragen tot een verhoging van de ruimtelijke, landschappelijke en ecologische kwaliteit van een gebied, zonder de bestaande functies en activiteiten van het gebied in het gedrang te brengen én houden rekening met de cultuurhistorische context en de kenmerken van het fysisch systeem. Bovendien biedt bosuitbreiding een antwoord op een maatschappelijke vraag naar bossen met een sociaalrecreatieve functie en dragen eveneens bij tot de versterking van de landschappelijke kwaliteit van het gebied. Deze ecologisch verantwoorde bosuitbreidingen moeten een ontsnippering en betere buffering van de bestaande bossen tegenover het omliggende landgebruik realiseren en de habitatfunctie van bossen versterken.

De forten van de Antwerpse fortengordels en enkele schansen doen dienst als overwinteringsplaatsen voor vleermuizen. Enkele forten herbergen vrij zeldzame soorten (uit bijlage Europese habitatrichtlijn). De inrichting en beheer van deze forten en schansen wordt aangepast aan de noden van de aanwezige vleermuissoorten. Vele van deze forten zijn beschermde monumenten en bij eventuele inrichtingen moet rekening gehouden worden met de ergoedcomponent, opdat de erfgoedwaarden niet in het gedrang zouden komen. De omgeving wordt voorzien van voldoende waterpartijen, lijnelementen en andere kleine landschapselementen die de gebieden geschikt maken als foerageergebied en die zorgen voor een verbinding tussen de zomerkolonies en de winterverblijfplaatsen. De forten maken tevens deel uit van de algemene ecologische infrastructuur in het landschap. Ook kasteelparken maken hier deel van uit, en daar wordt liefst rekening mee gehouden bij de inrichting en beheer in deze parken.

Enkele voormalige ontginningsgebieden zijn een aanvulling op het ecologisch netwerk. Diverse evolueerden tot waterplas; deze worden natuurvriendelijk beheerd.

3.4 Behoud en versterken van valleistrukturen voor natuurlijke waterberging

Het sterk vertakt netwerk van rivier – en beekvalleien is een belangrijke drager van de landschappelijke en ecologische structuur. De riviervalleien van Zeeschelde en Durme en de depressie Moervaart-Zuidlede zijn ruimtelijk structurerend voor hun omgeving. De Zeeschelde is een belangrijke economische waterweg met een natuurfunctie, een landschappelijke functie en een toeristische functie. Het natuurlijk karakter is belangrijk voor de recreatieve belevingswaarde van de waterloop. De Moervaart is naast belangrijke drager van de landschappelijke en ecologische structuren, belangrijk als recreatieve as. Het gaat dan voornamelijk over zachte recreatievormen op de oevers, maar op het water van de Moervaart en Zuidlede wordt ook aan kanovaren gedaan. Deze functies worden ook in de toekomst toegelaten voor zover ze de ecologische draagkracht niet overschrijden. Er gaat specifieke aandacht naar de ecologische en landschappelijke waarden van de watersystemen van het krekensysteem in het poldergebied.

Het ruimtelijk beleid creëert de ruimtelijke voorwaarden die het integraal waterbeleid ondersteunen, de relaties tussen de waterloop en de omgevende valleien versterken en het voortbestaan van de voorkomende ecotopen garanderen. Belangrijk daarbij is dat ruimte voorzien wordt voor het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien, het vertragen van waterafvoer en een ruimtelijke buffering van waterlopen. Maatregelen ter realisatie van deze doelstellingen (hermeandering, spontaan laten verbreden en verondiepen van de zomerbedding, herwaardering van het winterbed, structuurvariatie in oevers en bedding, herstel van de natuurlijke oevers, instellen van een ecologisch optimaal waterpeil,...) worden gebiedsgericht ontwikkeld. Het landbouwgebruik en recreatief medegebruik in rivier- en beekvalleien respecteert de natuurlijke dynamiek van dit watersysteem.

Nieuwe bebouwing en intensieve activiteiten in overstromingsgevoelige gebieden moeten worden geweerd. Op die manier kunnen overstromingen maximaal gespreid worden over alle overstroombare delen van de vallei (met lagere overstromingsfrequentie en overstromingsduur), kan de overstromingsdynamiek een ecologische meerwaarde betekenen in natuurgebieden en blijft de waterschade in landbouwgebieden beperkt. Er wordt gestreefd naar natuurlijke overstromingsregimes met overstromingswater van een goede kwaliteit. Het herstellen van het (natuurlijk) bergend vermogen van de valleien krijgt de voorkeur op de aanleg van kunstmatige wachtbekkens.

Het ruimtelijk beleid draagt bij tot het herstel van het continuüm van rivier- en beekvalleien door nieuwe barrièrevorming uit te sluiten en waar mogelijk ruimtelijke randvoorwaarden te creëren voor het opheffen van bestaande barrières. Het herstel van de verbindende functie van beekdoorgangen in verstedelijkte gebieden is daarbij een bijzonder aandachtspunt.

Behoud van industrieel-archeologisch en cultuurhistorisch (o.a. kastelen) patrimonium gebonden aan waterlopen en valleien is een uitgangspunt. Een verantwoord hergebruik op maat van de waterloop en/of het valleigebied kan mogelijk zijn indien dit het natuurlijk functioneren van de waterlopen niet in de weg staat. De afweging tot herbestemming of hergebruik van bepaalde objecten mag niet enkel gebeuren vanuit het oogpunt van de waterlopen, maar de intrinsieke waarde van het onroerend erfgoed moet afgewogen worden in het gehele project.

Voor de beschermingsgebieden voor grond- en oppervlaktewater, voor bodembeschermingsgebieden en voor het bereiken van de doelstellingen van het decreet integraal waterbeleid, wordt een ondersteunend ruimtelijk beleid gevoerd.

3.5 Behoud van gave cultuurlandschappen en structurerende landschapselementen

Het ruimtelijk beleid draagt bij tot de versterking van de landschappelijk identiteit van de streek, en van de kwaliteit van de woonomgeving. Hierdoor worden ook ecologische of toeristisch-recreatieve kwaliteiten versterkt. Behoud en versterking van de herkenbaarheid van de relictzones, de ankerplaatsen, van de structurerende reliëfelementen, bakens en waardevolle landschapselementen en van gave historische nederzettingen staan voorop. Op die manier kan het ruimtelijk beleid bijdragen tot het behoud van de eigenheid en identiteit van de streek en kunnen ecologische of toeristisch-recreatieve kwaliteiten versterkt worden. Nieuwe ontwikkelingen of functiewijzigingen kunnen als ze de regionale identiteit van een gebied versterken en landschappelijk goed ingepast worden. Er wordt rekening gehouden met het traditionele open dan wel gesloten cultuurlandschap, met aandacht voor het onbebouwd karakter en de opgaande perceelsrandbegroeiing.

De regio Waasland heeft een aantal relictzones en ankerplaatsen met belangrijke erfgoedwaarde (Moervaartdepressie, Stropersbos, ed.). Een aantal reliëfelementen en terreinovergangen zijn landschappelijk structuurbepalend.

Rond en in de stedelijke centra en verspreid doorheen de regio, bevinden zich tal van cultuurhistorisch waardevolle parken. Deze parken zijn belangrijk als groene en open ruimte in de stedelijke gebieden en vormen noodzakelijke schakels in een landschapsecologisch netwerk. Ze worden behouden als volwaardige entiteiten zodat hun landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarden bewaard blijven. Bij nieuwe ontwikkelingen in stedelijke gebieden of kernen van het buitengebied wordt rekening gehouden met de behoefte aan publieke ruimte in de buurt van woonomgevingen, de landschappelijke en functionele kenmerken van de omgeving en de relatie van deze parken met water- en natuurnetwerken.

Een aantal lijn- en vlakvormige landschapselementen (bolle akkers en weiden, hagen, houtkanten, bomenrijen, verspreide bosjes,...) zijn van belang als habitat (voor elementen van waardevolle (bos)flora voor autochtone bomen en struiken, als belangrijke schuilplaats en nestplaats voor dieren,...) én als corridor voor migratie van flora en fauna tussen natuurgebieden. Het ruimtelijk beleid is er op gericht versnippering van deze structuren te vermijden en herstel van deze verbindingen mogelijk te maken. Recreatief medegebruik van een aantal van deze structuren als trage wegen voor functioneel verkeer of in het kader van toeristisch-recreatieve netwerken wordt mogelijk gemaakt.

Zowel inzake erfbeplanting als architectuur van loodsen kan geïnvesteerd worden in begeleiding en stimuli om de integratie van bestaande en nieuwe agrarische bebouwing in het cultuurhistorisch waardevol landschap te realiseren. Om de identiteit van het landelijk gebied te versterken wordt nieuwe bebouwing ingeschoven en verankerd in het typische cultuurlandschap (bv. dreven, bosfragmenten...). Inzet van inrichtingsinstrumenten kan hierbij noodzakelijk zijn. Daarbij wordt gezocht naar win-win-situaties die enerzijds een meer samenhangende exploitatiestructuur voor de landbouw opleveren en anderzijds de ruimtelijke, landschapsecologische en toeristisch-recreatieve kwaliteiten van de regio verhogen.

Bijzondere aandacht gaat uit naar de rivierlandschappen van Schelde en Durme (meanders, slikken en schorren, meersen, ed.), depressies, polderlandschappen, waardevolle bosrelict (Heidebos, bosrelict in Moervaartdepressie, ea.), cultuurhistorisch waardevolle kasteelparken, ed.

Er wordt getracht om het archeologisch erfgoed in situ te bewaren. Bij belangrijke ingrepen wordt het bodemarchief omgezet in een opgravingsarchief, waardoor de site gedocumenteerd en bewaard blijft.

3.6 Toeristisch-recreatieve ontsluiting van de open ruimte

De regio Waasland heeft een belangrijke toeristische waarde, vooral gericht op zacht recreatief medegebruik (fietsen, wandelen,...) gekoppeld aan de toeristisch-recreatieve netwerken en de bos- en groengebieden. Daarnaast wordt het gebied gekenmerkt door een aantal toeristische knooppunten zoals het domein van Puyenbroek, het recreatieoord De Ster, ... Een uitbreiding en verder uitwerking van een degelijk toeristisch netwerk is gewenst in overeenstemming met de ruimtelijke draagkracht van het gebied. Het aanwezige erfgoed vormt hierbij vaak een ideaal aanknopingspunt.

Het ruimtelijk beleid draagt bij tot de ontwikkeling van toeristisch-recreatieve netwerken door ruimte te creëren voor laagdynamische toeristisch-recreatieve herbestemmingen van bouwkundig erfgoed op maat van het landelijk gebied. Een gedifferentieerd recreatief gebruik en verdere recreatieve ontsluiting is in overeenstemming met de ruimtelijke draagkracht van het gebied. Hoogdynamische toeristisch-recreatieve activiteiten worden maximaal ingepast in of aansluitend bij de kernen en stedelijke gebieden en zijn niet gewenst in de open ruimte. Een gedifferentieerd recreatief medegebruik van waardevolle natuur – en/of landschapscomplexen is in overeenstemming met de ruimtelijk draagkracht van deze gebieden.

De regio Waasland is rijk aan cultuurhistorische waardevolle erfgoedelementen. Het gaat hierbij om o.a. het netwerk van kastelen en parken, forten en het archeologisch erfgoed.

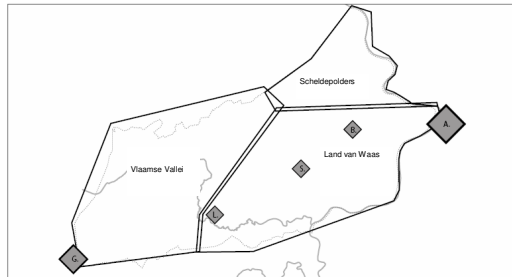
Dit cultureel erfgoed vormt een aanknopingspunt voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen. Door de cultuurhistorische gebouwen en sites te ontsluiten, kan bijgedragen worden aan het behoud en aan een hedendaagse ontwikkeling van het cultureel erfgoed die de identiteit van de regio kan versterken.

4 Gewenste ruimtelijke structuur

De synthese van de bestaande ruimtelijke structuur van het buitengebied laat toe deelruimten voor de buitengebiedregio Waasland te definiëren. Een deelruimte is een gebied waarbinnen een samenhangend ruimtelijk beleid voorgesteld wordt.

De visie op de gewenste ruimtelijke structuur van de open ruimte in de buitengebiedregio Waasland wordt aangegeven door ruimtelijke concepten te formuleren voor volgende 3 deelruimten.

1. Vlaamse Vallei
2. Het Land van Waas
3. De Scheldepolders van Beveren en Sint-Gillis-Waas

4.1 Deelruimte 1. Vlaamse Vallei

Situering

De deelruimte Vlaamse Vallei omvat een deel van het straatdorpengebied van Lokeren, de Moervaartdepressie, de dekzandrug Maldegem-Stekene en de Zeeuwsche polders ten noorden van de dekzandrug.

Visie

Een betere samenhang van de structuurbepalende valleigebieden en depressies (Moervaart, Zuidlede, kanaal van Stekene en aansluitende waterlopen) wordt nagestreefd. De landschapsecologische kwaliteiten worden geoptimaliseerd. De structuur van de grote dekzandrug Zelzate-Stekene wordt ruimtelijk versterkt. Er wordt gestreefd naar een samenhangend geheel van bos- en heidecomplexen en tussenliggende mozaïeklandschappen van diverse natuurlijke bostypes, struwelen, ruigtes, heide, pioniersvegetaties, stroken landduinen, heischrale graslanden met landbouw.

De landbouw is structuurbepalend in het straatdorpengebied van Lokeren. Voor de natuurlijke structuur is het vrijwaren en versterken van de kleine bos-, natuur- en landschapselementen belangrijk. In de verstedelijkte gebieden speelt de landbouw een cruciale rol in het bewaren en versterken van de resterende open ruimte gebieden.

In het noorden van Wachtebeke en Moerbeke is de landbouw ruimtelijk structurerend. Het krekensysteem krijgt ruimte om gebufferd te worden tegen negatieve invloeden uit de omgeving en om de krekens, hun oevers, de dijken, de (laaggelegen) graslanden en kleine landschapselementen maximale ontwikkelingskansen te bieden.

Zonevrije verblijfsrecreatie vormt in deze deelregio een groot knelpunt, hoofdzakelijk op de grote dekzandrug ter hoogte van het Kloosterbos, Bekaf en het Stropersbos. Rond de krekens vormen de aanwezigheid van talrijke visputten eveneens een belangrijk knelpunt. Verblijfsrecreatie mag de ecologische functie van een gebied niet hypotheceren. In gebieden met hoofdfunctie natuur moet eventueel aanwezige verblijfsrecreatie verdwijnen.

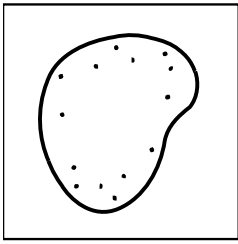
Gewenste ruimtelijke structuur

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Vlaamse Vallei wordt weergegeven door middel van een aantal structuurschetsen voor een aantal deelgebieden.

KAART 2: GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE VLAAMSE VALLEI

Ruimtelijke concepten

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Vlaamse Vallei is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschetsen. De nummering van gebieden per ruimtelijk concept verwijst naar de nummers op de structuurschetsen.

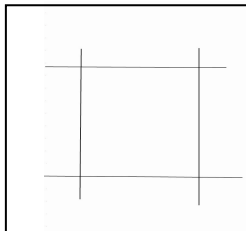

1. Samenhangende landbouwgebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw

- Landbouw is hier de hoofdfunctie.
- De grondgebonden veehouderij is structuurbepalend voor grote delen van dit gebied. Deze goed gestructureerde agrarische gebieden worden maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw. Grote delen van deze landbouwgebieden hebben een ruilverkaveling gekend: ruilverkaveling Moerbeke, ruilverkaveling Eksaarde
- In deze landbouwgebieden vormt een sterke grondgebonden landbouwstructuur een garantie voor het open houden van het landschap.
- Binnen deze landbouwgebieden wordt ruimte gelaten voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van een raamwerk van kleine landschapselementen, zodat landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd wordt.
- Een gemengde landbouw met een divers aanbod wordt gestimuleerd. De verankering en kwalitatieve versterking van de sierteelt in de regio zijn een prioriteit. Uitbreidingsmogelijkheden dienen zich aan onder meer in de omgeving van Lochristi, met uitlopers in Lokeren, Wachtebeke, Destelbergen, Laarne.

Gebieden:

- 1.1 Landbouwgebied tussen Gent en Lokeren
- 1.2 Landbouwgebied tussen Moerbeke en Stekene
- 1.3 Landbouwgebied ten noorden van Wachtebeke, tussen Langelede en Heidebos
- 1.4 Polders van Moerbeke en Wachtebeke

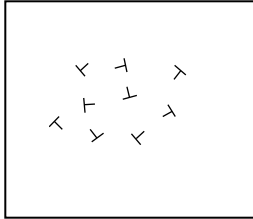

2. Landbouwgebied met ontwikkelingsmogelijkheden voor glastuinbouw

- Landbouw is de hoofdfunctie.
- De landbouwgebieden worden gekenmerkt door een ruimtelijke afwisseling van grondgebonden landbouw en glastuinbouw. Behoud van de land – en tuinbouwfunctie staat voorop
- Door glastuinbouw te bundelen bij stedelijke of al versnipperde structuren of aansluitend bij bestaande glastuinbouwconcentraties, kan verder versnippering van het agrarisch gebied door verspreide bebouwing vermeden worden. Binnen deze gebieden krijgt de glastuinbouw ruime ontwikkelingsmogelijkheden en kunnen bedrijvenzones en concentratiezones voor glastuinbouw aangeduid worden waarin door bundeling van activiteiten gezamenlijk gebruik van voorzieningen mogelijk wordt.
- Er is aandacht voor een goede landschappelijke integratie van (al dan niet geclusterde) glastuinbouwbedrijven. Dit kan bijvoorbeeld door een grote dichtheid aan landschapselementen te voorzien rond de bedrijven of cluster.
- Binnen deze landbouwgebieden wordt ruimte gelaten voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van een raamwerk van kleine landschapselementen, zodat landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd wordt.
- Gemeentelijk of provinciale planningsinitiatieven voor glastuinbouwconcentratiegebieden van lokaal of provinciaal belang zijn mogelijk.

Gebieden:

- 2.1. Glastuinbouwgebied van Lochristi en omgeving

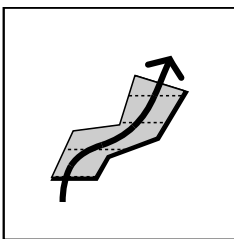
3. Vrijwaren en versterken van kleine landschaps-, natuur- en bouselementen

- Dit concept vormt een overdruk op de samenhangende landbouwgebieden.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de landbouwfunctie en op de opwaardering van de ecologische functie en vrijwaart voldoende ruimte voor het behoud en het landschapsecologisch herstel van soortenrijke graslanden en kleine landschaps-, natuur- en bouselementen.
- In huidige open landbouwgebieden wordt gestreefd naar het behoud van de landschapsecologische kwaliteiten. De open gebieden zijn van belang voor een specifieke avifauna, gekoppeld aan open landschappen. De aandacht gaat naar natuurelementen zoals waardevolle graslanden, poelen, moeraszones en bos.
- De halfopen landbouwgebieden hebben een grotere dichtheid aan kleine landschapselementen, bos- en natuurelementen. Er wordt gestreefd naar behoud en toename van deze elementen. Deze halfopen gebieden herbergen ook een specifieke avifauna. Maatregelen kunnen genomen worden in functie van deze elementen.

Gebieden:

De gebieden met een hogere dichtheid aan kleine landschapselementen:

- 3.1. Ten zuiden van de Lede
- 3.2. Gebied tussen Desteldonk, Mendonk en Zaffelare
- 3.3. Gebied rond Doorslaer-Eksaarde

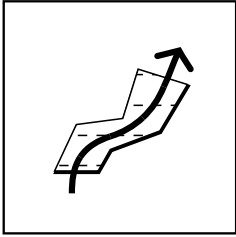

4. Behoud en versterking van uitgesproken natuurwaarden in valleien en depressies met herstel van het natuurlijk watersysteem

- De hoofdfunctie is natuur (VEN). Deze gebieden worden uitgebouwd tot de meest waardevolle natuurkernen.
- Er wordt ruimte geboden aan de watersystemen voor structuurbepalende processen zoals stagneren van water in depressies, kwelinvloeden, enz. Gradiëntsituaties aan de randen worden ontwikkeld in functie van de specifieke organismen die hieraan gebonden zijn. De verschillende natuurkernen worden aan mekaar gerijgd, de ecologische barrières worden waar mogelijk opgeheven, zodat de vallei en depressie als een aaneengesloten blauwgroen lint door het landschap slingert.
- Binnen de randvoorwaarden die gesteld worden voor een veilig waterbeheer, wordt een ecologisch optimaal waterpeil nagestreefd. Het optreden van natuurlijke overstromingen wordt behouden en in de mate van het mogelijke hersteld en verruimd, aansluitend op de doelstellingen van het integraal waterbeheer.
- In de valleien staat het herstel van moerassen, vochtige tot natte, halfnatuurlijke hooilanden en grasweiden, met overgangen naar drogere valleiflanken voorop. Er wordt voldoende ruimte voorzien voor bosbiotopen (valleibos) en bosuitbreiding. De aandacht gaat in valleien en depressies naar het herstel van een goede waterkwaliteit, een meer natuurlijke waterhuishouding, het herstel van de morfologie en -dynamiek van de waterlopen en het behoud of herstel van het kombergend vermogen. Op bepaalde plaatsen kan gekozen worden voor een meer natuurlijk landschap, waarbij door spontane ontwikkeling een ongeperceleerde landschapsstructuur met geleidelijke overgangen tussen de genoemde natuurtypes gerealiseerd wordt.
- De grondgebonden landbouw, gericht op permanent graslandgebruik kan lokaal een ondersteunende en landschapsverzorgende taak opnemen.

Gebieden:

- 4.1. Zuidelijk deel van de Moervaart-Zuidlede depressie, depressie rond kanaal van Stekene en de Durmevallei in Daknam

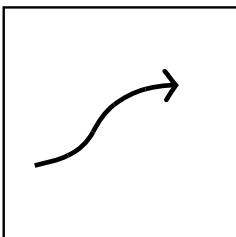

5. Depressies en valleien versterken als verwevingsgebieden voor landbouw, natuur, bos, en natuurlijke waterberging

- Dit zijn natuurverwevingsgebieden, natuur en landbouw zijn hier nevenschikte functies. Het ruimtelijk beleid is gericht op het creëren van een verwevenheid van de landbouwfunctie, op de ecologische opwaardering en op landschapsherstel. Het beheer van kleine landschapselementen wordt bevorderd en de landbouw wordt via stimulerende maatregelen zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige ecologische waarden.
- De depressies worden bij voorkeur versterkt en geaccentueerd als drager van de belangrijkste natuurwaarden. De samenhang tussen de depressies en de hogere overgangen enerzijds en de deelgebieden binnen een depressie (bvb. tussen deze gebieden en de gebieden onder concept 4) anderzijds wordt versterkt of hersteld. Deze gebieden vormen samen met de nabijgelegen natuurkernen een structureel samenhangend geheel. Kenmerkend is het kleinschalig karakter van deze depressies met een nog intacte structuur van natuur-, bos- en landschapselementen.
- Er wordt ruimte geboden aan de watersystemen voor het natuurlijk functioneren van hun structuurbepalende processen (overstroming, stagneren van water, ...). Ecologische barrières en versnipperende elementen worden zoveel mogelijk opgeheven of hun effecten worden gemilderd.
- De aandacht gaat naar het herstel van een goede waterkwaliteit, een ecologisch optimale waterhuishouding (met onder meer het herstel van ondergrondse fluxen van het kwel- en grondwater), het herstel van morfologie, en -dynamiek van de waterlopen en het behoud of herstel van het kombergend vermogen. Het waterpeil wordt afgestemd op de ecologische doelstellingen in de depressies en valleien, rekening houdend met de randvoorwaarden vanuit de andere nevenschikte functies. De valleien worden ecologisch opgewaardeerd in relatie tot hun systeemkenmerken. De aanwezigheid van natuurlijke gradiënten biedt bijzondere kansen voor levensgemeenschappen, deze biotopen worden dan ook behouden of hersteld. De ecologische opwaardering van bos of aanplanten met een belangrijke economische functie in depressies is wenselijk.
- Bijzondere aandacht gaat naar de ontwikkeling van vochtige tot natte, halfnatuurlijke hooilanden en graasweiden. Op plaatsen met bijzondere potentie daartoe worden lokaal moerassen of broekbossen hersteld of ontwikkeld.
- In het domein Puienbroek is de recreatiefunctie bepalend. Er is ruimte voor natuurelementen. De aanwezige natuurwaarden worden natuurvriendelijk beheerd en er is aandacht voor een landschappelijke inpasbaarheid van de recreatieve infrastructuur. Maatregelen zijn mogelijk om het terrein desgewenst hydrologisch te isoleren van de rest van de Moervaartdepressie bij een aanpassing van het waterpeil i.f.v. de ecologische doelstellingen in de Moervaartdepressie.

Gebieden:

- 5.1. Noordelijk en noordwestelijk deel van de Moervaart – en Zuidlededepressie
- 5.2. Hamer(hei)kant in Stekene
- 5.3. Depressies rond kanaal van Hulst en Prekershei in Stekene

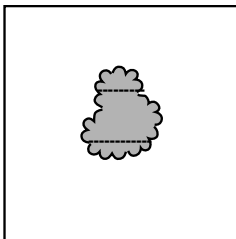
6. Meer ruimte voor water langs waterlopen, verhogen natuurlijke structuurkenmerken en versterken van de verbindende ecologische functie

- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, bos, natuur, ...) waarin deze elementen zijn gelegen, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende natuurfunctie mee ondersteunt.
- In de landschappelijke verschaalde gebieden rond waterlopen kunnen initiatieven voor landschapszorg en -herstel genomen worden om groene corridors met grote dichtheid van landschapselementen te creëren.
- Een grotere structuurvariëteit in de waterlopen nastreven door de natuurlijke

processen mogelijk te maken, en het waterbergend vermogen te optimaliseren waarbij een grotere ecologische en landschappelijke waarde gecreëerd wordt door beekbegeleidende begroeiingen.

Gebieden:

- 6.1. Lede
- 6.2. Westlede
- 6.3. Langelede
- 6.4. Joanna van Parijsbeek
- 6.5. Zwartebeek

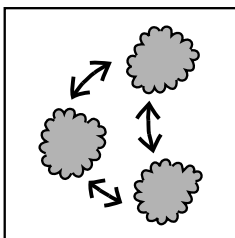

7. Grotere complexen van ecologisch zeer waardevol bos uitbreiden en structureel versterken

- De hoofdfunctie is natuur. Deze gebieden worden uitgebouwd tot de meest waardevolle natuurkernen en behoren tot het VEN
- Uitgaande van de bestaande boskernen is bosuitbreiding wenselijk. Via bosuitbreiding worden de bestaande kwetsbare natuurwaarden gebufferd tegen externe invloeden en worden verbindingen gecreëerd tussen bestaande meer geïsoleerde boskernen. Bijzondere kansen liggen in behoud en herstel van overgangen naar open vegetaties (bv. heidebos-moervaartdepressie) in een mozaïek van goed gestructureerde gehelen waarin de diverse gradiënten aanwezig zijn.
- De ontwikkeling van een ongeperceleerd, gelsoten tot halfgesloten landschap is wenselijk, met geleidelijke overgangen tussen bos en lage, open vegetatie en met ongelijkjarige bossen en bossen met een gevarieerde soortensamenstelling. Er worden perspectieven geboden voor ontwikkeling tot een grofmazige mozaïek van diverse natuurlijke bostypen, mantel-zoomvegetaties, struwelen en ruigtes. In bepaalde deelgebieden kan ook het behoud en herstel van het cultuurlandschap nagestreefd worden. In gebieden waar de systeemkenmerken aanwezig zijn, wordt aandacht geschonken aan de ontwikkeling van natte en droge heidevegetaties, schrale pioniersvegetaties, soortenrijke schraalgraslanden met kleine landschapselementen en open water.
- Recreatieve voorzieningen en recreatief medegebruik overschrijden de ecologische draagkracht niet. Verblijfsrecreatie is er niet wenselijk

Gebieden:

- 7.1. Heidebos
- 7.2. Bekaftcomplex
- 7.3. Stropersbos
- 7.4. Heirnisse en Fondatie

8. Behouden, versterken en verbinden van bosstructuren en stadsrandbossen

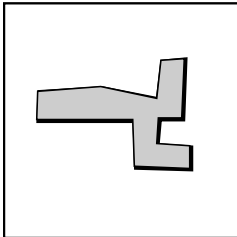
- Dit zijn natuurverwevingsgebieden, natuur, bos en landbouw zijn hier nevensgeschikte functies
- De bossen worden maximaal behouden en versterkt binnen het landschappelijk kader. Versterking kan door bosuitbreiding en het realiseren van bosverbindingen met kleine landschapselementen en stapsteenbosjes. Bosuitbreiding sluit zoveel mogelijk aan op bestaanden bossen en houdt rekening met de historische bosstructuren. Het heeft een ecologische meerwaarde en houdt rekening met specifieke natuur- en landschappelijke waarden.
- Een multifunctioneel gebruik en een duurzaam beheer van deze bossen is gewenst en wordt aangemoedigd. Andere zachte functies zijn mogelijk voor zover

ze de ecologische draagkracht niet overschrijden.

- Er worden ontsnipperingsmaatregelen getroffen op de intensief gebruikte gronden die tussen de grotere boscomplexen op de dekzandrug liggen, om bosverbindingen mogelijk te maken. Er wordt ruimte voorzien voor stapsteenbossen, beboste corridors, brede houtkanten en andere houtige kleine landschapselementen.

Gebieden:

- 8.1. Wullebos en omgeving (Zandberg, Grote Huike)
- 8.2. Kloosterbos en Sidmarbos
- 8.3. De omgeving van Bekaf
- 8.4. Prekershei
- 8.5. Bosdorp en Vijfbunders
- 8.6. Omgeving Heidebos ten noorden van N49

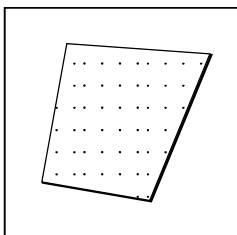

9. Behoud en versterking en buffering van een samenhangend netwerk van kreken, dijken, verlandingsvegetaties, rietvelden en laaggelegen en/of zilte graslanden

- De hoofdfunctie van deze gebieden is natuur (VEN).
- Het netwerk van waardevolle kreken, dijkvegetaties en laaggelegen en/of zilte graslanden wordt maximaal en in onderlinge samenhang gevrijwaard en waar mogelijk versterkt en/of gebufferd tegen negatieve invloeden (o.m. bemesting). Het waterpeil wordt afgestemd op de ecologische doelstellingen, rekening houdend met het landbouwgebruik in de polders. Er wordt ruimte geboden voor meer natuurlijke oevers langsheen de kreken (minder steil) die voldoende breed zijn om negatieve invloeden te bufferen en om organismen gebonden aan het krekemilieu toe te laten stabiele populaties te ontwikkelen. Hierbij wordt wel opgelet dat er geen erfgoedwaarden van de kreekoevers geschonden worden.
- Clusters van waardevolle kreek- en graslandgebieden worden onderling versterkt tot meer samenhangende complexen. Er wordt een netwerk van waterlopen en dijken en (relicten van) kreken gevormd. Er wordt een meer natuurlijk peilbeheer gevoerd met schommelingen tussen winter en zomer.
- De recreatieve druk op kreken en omgeving wordt zoveel mogelijk beperkt en bebouwing (bvb. vissershutten) zijn er niet wenselijk.

Gebieden:

- 9.1. Sint-Elooiskreek
- 9.2. Pereboomsgat

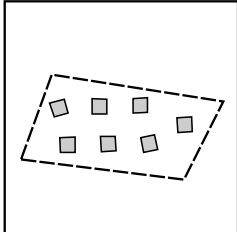

10. Stimuleren van extensiever grondgebruik rond kreken en in (weide)voegelcomplexen en / of realisatie van een structuurrijker landschap

- In deze gebieden is er een ruimtelijke verweving van de functies natuur en landbouw. De zones rond de natuurelementen worden gedifferentieerd naar natuurverwevingsgebied, natuur en landbouw zijn hier nevensgeschikte functies.
- Er wordt gestreefd naar een structuurrijker landschap: kleine landschapselementen, opgaande beplantingen, graslandvegetaties gekoppeld aan kreken, dijken, waterlopen, bermen en laaggelegen graslanden. Rondom waardevolle kreken en graslanden wordt een extensiever grondgebruik gestimuleerd. Hierbij wordt rekening gehouden met het aanwezige landbouwgebruik. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan het bufferen en onderling verbinden van waardevolle complexen en het vrijwaren van belangrijke voegelgebieden.
- De landschapsidentiteit en openheid van de polders blijft steeds behouden. Zo worden bijvoorbeeld geen opgaande beplantingen aangebracht op open percelen, maar enkel op bestaande lijnelementen (zoals dijken).

Gebieden:

- 10.1. Poldercomplex Grote Kreek
- 10.2. Polder Sint-Elooiškreek
- 10.3. Polder Pereboomsgat
- 10.4. Overslagpolder
- 10.5. Riedepolder met Zoute Vaart

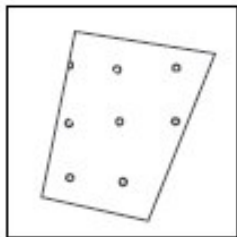

11. Behoud en versterking van een mozaïeklandschap met ruimte voor grondgebonden landbouw, natuur – en bosontwikkeling

- Delen van dit mozaïeklandschap kunnen een hoofdfunctie landbouw, natuur, bos of een natuurverwevingsfunctie hebben.
- Binnen het netwerk van bos-, natuur, en landschapselementen is er ruimte voor het behoud en ontwikkeling van de grondgebonden landbouw.
- De afwisseling van landbouw met bos- natuur- en landschapselementen wordt behouden. Er wordt gestreefd naar het behoud, de ecologische opwaardering en het landschappelijk herstel van de aanwezige bos- natuur en landschapselementen.
- Tussen de natuur-en boscomplexen wordt gestreefd naar een betere ecologische verbinding. Er wordt daar ruimte voorzien voor stapsteenbossen, beboste corridors, brede houtkanten en andere houtige kleine landschapselementen.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het creëren van een verwevenheid van de landbouwfunctie met de ecologische opwaardering en het landschappelijke herstel van de kleine landschapselementen met ruimte voor bosuitbreiding. Het beheer van deze kleine elementen wordt bevorderd en de landbouw wordt via stimulerende maatregelen zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige waarden.

Gebieden:

- 11.1. Mozaïeklandschap omgeving Bekaf
- 11.2. Mozaïeklandschap tussen Kloosterbos en Heidebos
- 11.3. Mozaïeklandschap tussen Heidebos en Wullebos
- 11.4. Mozaïeklandschap rond het Karnemelkbos (Zelzate)

12. Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

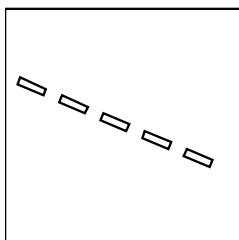
- Kenmerkende en waardevolle te vrijwaren elementen als waterlopen en grachtenstelsels, hoeves, schuren, bomenrijen, houtkanten, knotbomenrijen, poelen, rietlanden, bruggen, sluizen, kerken, kapellen, kastelen,...worden maximaal behouden, beheerd en hersteld. Ook cultuurhistorisch erfgoed zoals forten worden gevrijwaard, vb Fort Francipani te Moerbeke...
- Indien landbouw wordt voorzien, blijft binnen de gave landschappelijke gebieden grondgebonden landbouw het uitgangspunt.
- Complexen van historisch permanent grondgebruik behouden en – waar mogelijk – herstellen teneinde de landschappelijke herkenbaarheid te vergroten, wat kan gepaard gaan met een ecologische opwaardering van de omgeving. Vb.: uitbreiding van graslandcomplexen door herstel van gescheurde percelen, akker en graslanden met respect voor dreven,...
- Kanalen en bermen vormen vaak markante landschapsstructuren. Een aangepast beheer afhankelijk van de natuur- en/of cultuurwaarden is nodig. Gave landschappen die grenzen aan kanalen dienen gevrijwaard te worden van verdere aantasting en bebouwing. Deze gebieden kunnen een aanknopingspunt vormen voor initiatieven in het kader van landschapszorg en –herstel.
- De onderlinge samenhang en connectiviteit tussen de gave landschappen wordt versterkt door onderhoud en beheer van de aanwezige KLE's in een kader van grondgebonden landbouw. Bosuitbreiding kan tevens een maatregel zijn om dit te bekomen maar dient afgewogen te worden tav. de kwaliteiten en de waarden van

de omgeving.

- Gave linken tussen dorpskernen en een gaaf landschap worden behouden door de ontwikkeling van harde bestemmingen tegen te gaan (vb. Daknam).
- Zones voor weekendverblijven die gelegen zijn in of aan landschappelijk gave kernen, worden in het geheel geïntegreerd, met zowel een landschappelijke inkleding als een ontlasting van de milieudruk op de omgeving. Een andere optie kan een uitdoofbeleid zijn (vb. in de belangrijkste natuurkernen zoals Stropersbos).

Gebieden:

- 12.1. Grote kreek en Pereboomsgat
- 12.2. Stropersbos
- 12.3. Heidebos
- 12.4. St.-Elooskreek
- 12.5. Daknamse Meersen
- 12.6. Molsbroek
- 12.7. Kasteeldomein van Beervelde
- 12.8. Moervaartdepressie
- 12.9. Wullebos

13 Vrijwaren en versterken van landschapsbepalende lijnvormige erfgoedelementen / relictten

- Het behoud van deze resterende relictten is primordiaal. Dit door de betreffende delen minstens een 'niet-harde' bestemming te geven die de verder aftakeling van de objecten verhindert. Vaak herbergen de relictten nog een grote botanische waarde en hebben vaak een recreatieve meerwaarde voor het gebied.

Gebieden

- 13.1 Tracé spoorlijn Sint-Niklaas
- 13.2 Spoorwegberm Moerbeke-Lokeren
- 13.3 Parmavaart

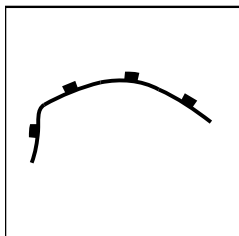
14. Vrijwaren en versterken van parken en kasteeldomeinen

- De hoofdfunctie van deze gebieden is bos of park. Parken ondervinden vaak een sterke recreatieve druk. Eventueel recreatief medegebruik of herbestemming van deze domeinen naar nieuwe functies wordt afgewogen ten opzichte van de draagkracht van het domein en de omgeving.
- Vooral in de periferie van de (grotere) steden bevinden zich tal van (kasteel)parken. Vaak liggen deze in waardevolle valleigebieden, dragen meestal oud-bos elementen en herbergen vaak nog interessante vegetaties en levensgemeenschappen. Versterken van de functionele ecologische en recreatieve link tussen de groenstructuren in het stedelijk gebied en het buitengebied is wenselijk. Ook is er nood aan het versterken van de ecologische buffer en/of verbindingfunctie van geïsoleerde parken, vanuit hun specifieke identiteit.
- Kasteeldomeinen en parken zijn landschappelijk structuurbepalend en cultuurhistorisch belangrijk.
- Behoud en uitbouw van functioneel volwaardige domeinen in een park-, bos- en/of agrarische structuur staat voorop. Multifunctioneel bosbeheer is mogelijk en is gericht op het verhogen van de ecologische waarden. Behoud en versterken van hun landschappelijke, ecologische, cultuurhistorische en esthetische waarde in functie van een kwalitatieve, recreatieve en/of toeristische meerwaarde.
- Parkstructuren die buiten het eigenlijke of huidige park aanwezig zijn (dreven, bossen, zichten,...) worden behouden en eventueel versterkt/hersteld, waarbij de

visuele herkenbaarheid en dominantie van het kasteeldomein tav. de omgeving duidelijk bewaard dient te blijven.

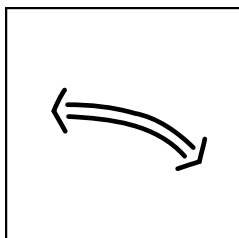
Gebieden (niet limitatief):

- 14.1 Puyenbroek (Wachtebeke)
- 14.2 Kasteelpark Hooghof (Lochristi)
- 14.3 Kasteel Wulfsdonk (Moerbeke)
- 14.4 Kasteel Roselaar (Lochristi)
- 14.5 Speurdonkstraat (Lochristi)
- 14.6 Oud Fort Francipani
- 14.7 Kasteel van Geeteruyen
- 14.8 Rusthuis 'Ter durme' Moervaartveer (Lokeren)
- 14.9 Lijsdonkhof (Lokeren)
- 14.10 Kasteelpark/Stadsdomein Verloren bos
- 14.11 Fort Waldome (Stekene)
- 14.12 Kasteelpark in de Vossenstraat (Destelbergen)

15. Vrijwaren en versterken van markante terreinovergangen

- De markante terreinovergang tussen de Moervaartdepressie en de dekzandrug blijft visueel herkenbaar door vrijwaren van bebouwing en door behoud van de landschapsstructuren, die aan de basis liggen van de terreinovergang.
- De markante terreinovergang wordt open gehouden. Op verschillende plaatsen worden de overgangen zichtbaar gehouden door behoud van het verschil in bodemgebruik.

16. Vrijwaren van waardevolle open ruimteverbindingen

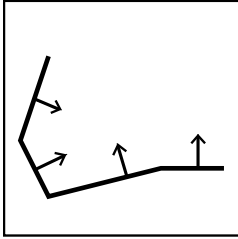
- Waardevolle open ruimteverbindingen, die essentieel zijn voor de aaneengeslotenheid van de randstedelijke open ruimte en een functie hebben als verbinding tussen de grote aaneengesloten buitengebieden, worden maximaal gevrijwaard van bebouwing en vertuining.
- Voor deze open ruimteverbindingen vormt het behoud van het grondgebonden landbouwgebruik een belangrijke voorwaarde voor het open houden van het landschap. Hierdoor kan tevens een bijdrage worden geleverd aan het behoud van waardevolle landschapsecologische relaties tussen de grote boscomplexen.
- Uitbreiding van lintbebouwing dient gestopt te worden. Waar er nog open ruimte verbindingen zijn tussen twee dorpskernen dienen deze behouden en versterkt te worden.
- Clusters van grote en kleine bedrijven dienen zoveel mogelijk geconcentreerd en gebundeld te worden. Er dient landschappelijke integratie bekomen te worden door bufferzones te voorzien.

Gebieden:

Gebieden op de dekzandrug

Openruimteverbinding langs de N70

Tussen Moervaartdepressie en dekzandrug

17. Ruimtelijk begrensde stedelijke gebieden en economische poorten

- De afbakening van het grootstedelijk gebied van Gent werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 16 december 2005.
- De afbakening van het Zeehavengebied Gent werd definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 15 juli 2005.
- Binnen of parallel met de afbakeningsprocessen van de stedelijke gebieden kan naar ruimte voor randstedelijk groen worden gezocht.
- De grote invloed van de Gentse Kanaalzone kan verminderd worden door de aangrenzende gebieden beter af te schermen en de gebieden beter af te bakenen.

Gebieden:

- 17.1. Gentse Kanaalzone
- 17.2. Grootstedelijk gebied Gent
- 17.3. Kleinstedelijk gebied Lokeren

4.2 Deelruimte 2. Land van Waas

Situering

De deelruimte Land van Waas omvat het gebied van de Durme – en Scheldevallei in het zuiden tot aan de expresweg in het noorden. De deelregio ligt op het grondgebied van de gemeenten Stekene, Sint-Gillis-Waas, Beveren, Sint-Niklaas, Waasmunster, Temse, Kruibeke, Zwijndrecht, Lokeren, Zele, Hamme en Bornem.

Visie

Landbouw is structuurbepalend voor het Land van Waas. De kleine bos-, natuur- en landschapselementen binnen de landbouwgebieden worden gevrijwaard en versterkt. De eigenheid van het Wase landschap (vb. bolle akkers en bolle weilanden) wordt bewaard en versterkt.

Tussen en in de sterk verstedelijkte gebieden spelen de landbouw, natuur en recreatief groen een cruciale rol in het bewaren en versterken van de resterende open ruimte gebieden.

Er wordt gestreefd naar meer landschapsecologische samenhang: de vallei van de getijderivieren, de dekzandrug Stekene-Waasmunster-Beveren, de opduikende Wase cuesta, de cuestafront en de belangrijkste beken van de cuestatop naar de randen van de cuesta. In deze gebieden wordt gestreefd naar behoud en versterking van de natuurwaarden.

Verblijfsrecreatie mag de ecologische functie van een gebied niet hypotheceren. In gebieden met hoofdfunctie natuur moet eventueel aanwezige verblijfsrecreatie verdwijnen.

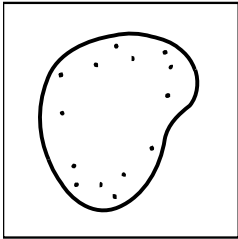
Gewenste ruimtelijke structuur

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Land Van Waas wordt weergegeven door middel van een aantal structuurschetsen voor een aantal deelgebieden.

KAART 3: GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE LAND VAN WAAS

Ruimtelijke Concepten

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Land Van Waas is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschetsen. De nummering van gebieden per ruimtelijk concept verwijst naar de nummers op de structuurschetsen.

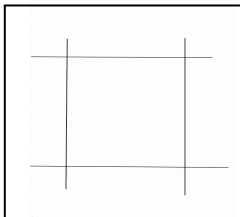

18 Samenhangende landbouwgebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw

- Landbouw is hier de hoofdfunctie.
- De grondgebonden veehouderij is structuurbepalend voor grote delen van dit gebied. Deze goed gestructureerde agrarische gebieden worden maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw. In deze landbouwgebieden vormt een sterke grondgebonden landbouwstructuur een garantie voor het open houden van het landschap. Grote delen van deze regio hebben een ruilverkaveling gekend: ruilverkaveling Sint-Gillis-Waas.
- In deze landbouwgebieden vormt een sterke grondgebonden landbouwstructuur een garantie voor het open houden van het landschap.
- Binnen deze landbouwgebieden wordt ruimte gelaten voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van een raamwerk van kleine landschapselementen, zodat landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd wordt.
- Een gemengde landbouw met een divers aanbod wordt gestimuleerd in overeenstemming met de agrarische mogelijkheden. Daarbij wordt de ontwikkeling van specifieke sectoren ruimtelijk ondersteund: glasgroenteteelt in Stekene, Beveren en Zwijndrecht en de veredeling in de oostelijke helft van de zandstreek tussen Gent en Antwerpen en de fruitteelt in Sint-Gillis-Waas en omstreken.
- In de oostelijke helft van de regio Waasland is de varkenshouderij structuurbepalend. Deze sector kan ruimtelijk ondersteund worden door het voorzien van locaties voor middelgrote of grootschalige mestverwerking. .
- De aanwezige karakteristieke bolle akkers en bolle weilanden worden behouden of waar mogelijk hersteld.

Gebieden:

- 18.1 Het landbouwgebied van Sint-Gillis-Waas en noordelijk Beveren
- 18.2 Het landbouwgebied tussen Lokeren en Sint-Niklaas
- 18.3 Het landbouwgebied tussen Sint-Niklaas en de Schelde
- 18.4 Het landbouwgebied Sint-Anna
- 18.5 Het landbouwgebied ten oosten van Stekene

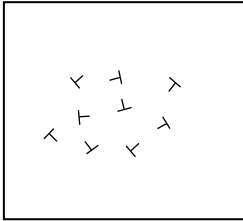
19 Landbouwgebied met ontwikkelingsmogelijkheden voor glastuinbouw

- Landbouw is de hoofdfunctie.
- De landbouwgebieden worden gekenmerkt door een ruimtelijke afwisseling van grondgebonden landbouw en glastuinbouw. Behoud van de land – en tuinbouwfunctie staat voorop
- Door glastuinbouw te bundelen bij stedelijke of al versnipperde structuren of aansluitend bij bestaande glastuinbouwconcentraties, kan verder versnippering van het agrarisch gebied door verspreide bebouwing vermeden worden. Binnen deze gebieden krijgt de glastuinbouw ruime ontwikkelingsmogelijkheden en kunnen bedrijvenzones en concentratiezones voor glastuinbouw aangeduid worden waarin door bundeling van activiteiten en gezamenlijk gebruik van voorzieningen mogelijk wordt.
- Er is aandacht voor een goede landschappelijke integratie van (al dan niet geclusterde) glastuinbouwbedrijven. Dit kan bijvoorbeeld door een grote dichtheid aan landschapselementen te voorzien rond de bedrijven of cluster.
- Gemeentelijk of provinciale planningsinitiatieven voor glastuinbouwconcentratiegebieden van lokaal of provinciaal belang zijn mogelijk
- Binnen deze landbouwgebieden wordt ruimte gelaten voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van een raamwerk van kleine landschapselementen, zodat landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd wordt
- Het uitaanaspunt voor het glastuinbouwgebied te Melsele is de mogelijkheid van

het koppelen van restwarmte afkomstig van de havenindustrie.

Gebieden:

19.1 Glastuinbouwgebied van Melsele

20. Vrijwaren en versterken van kleine landschaps-, natuur- en bouselementen

- Dit concept vormt een overdruk op de samenhangende landbouwgebieden.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de landbouwfunctie en op de opwaardering van de ecologische functie, en vrijwaart voldoende ruimte voor het behoud, en het landschapsecologisch herstel van soortenrijke graslanden en kleine landschaps-, natuur- en bouselementen.
- In huidige open landbouwgebieden wordt gestreefd naar het behoud van de landschapsecologische kwaliteiten. De open gebieden zijn van belang voor een specifieke avifauna, gekoppeld aan open landschappen. De aandacht gaat naar natuurelementen zoals waardevolle graslanden, poelen, beken, sloten, moeraszones en bos en avifaunistische waarden.
- De halfopen landbouwgebieden hebben een grotere dichtheid aan kleine landschapselementen, bos- en natuurelementen. Ze vervullen ook een rol voor de avifauna. Er wordt gestreefd naar behoud en toename van deze elementen.

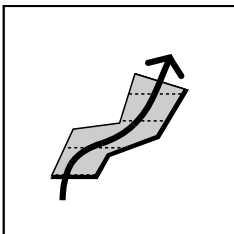
Gebieden:

De gebieden met een hogere dichtheid aan kleine landschapselementen:

20.1. Tussen de Durme-Moervaart en de stuifzandrug Stekene-Waasmunster

20.2. Bolle akkergebied Temse-Kruike

20.3. Zone rond fort van Kruike en fort van Zwijndrecht

21. Behoud en versterking van uitgesproken natuurwaarden in Durme- en Scheldevallei met herstel van het natuurlijk watersysteem en het dynamisch milieu met slikken en schorren

- De hoofdfunctie is natuur (VEN). Deze gebieden worden uitgebouwd tot de waardevolste natuurkernen. De gebieden die in aanmerking komen als natuurkerngebied volgens het Meest Wenselijk Alternatief van het geactualiseerd sigmaplan maken hier ook deel van uit. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de beslissingen van de Vlaamse Regering, betreffende het geactualiseerd Sigmaplan. Delen van deze gebieden kunnen een (neven)functie waterberging hebben..
- Er wordt ruimte geboden aan de watersystemen voor structuurbepalende processen zoals het voorkomen van getijden, erosie- en sedimentatieprocessen in slikken en schorren, kwelinvloeden in binnendijkse gebieden, enz. Gradiëntsituaties aan de randen en langs rivierduinen of donken worden ontwikkeld in functie van de specifieke organismen die hieraan gebonden zijn. De verschillende natuurkernen worden aan mekaar gerijgd, de ecologische barrières worden waar mogelijk opgeheven, zodat de vallei als een aaneengesloten blauwgroen lint door het landschap slingert.
- De slikken en schorren hebben op de meeste plaatsen een sterk gereduceerde bandbreedte. Door ontpolderen en riviervbreidingen krijgen deze terug een voldoende bandbreedte zodat de levensgemeenschappen van deze milieus op een duurzame manier worden in stand gehouden.
- Binnen de randvoorwaarden die gesteld worden voor een veilig waterbeheer, wordt een ecologisch optimaal waterpeil nagestreefd. Het optreden van natuurlijke overstromingen wordt behouden en in de mate van het mogelijke hersteld en verruimd, aansluitend op de doelstellingen van het integraal waterbeheer.
- In de valleien staat het herstel van moerassen, vochtige tot natte, halfnatuurlijke hooilanden en grasweiden, met overgangen naar drogere valleiflanken voorop. De aandacht gaat naar het herstel van een goede waterkwaliteit, een natuurlijke

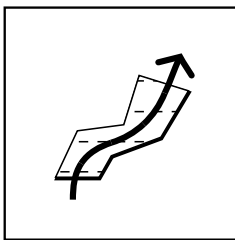
waterhuishouding, het herstel van dynamiek en het verhogen van het kombergend vermogen. Op bepaalde plaatsen kan gekozen worden voor een natuurlijk landschap, waarbij door spontane ontwikkeling een ongeperceleerde mozaïek van de genoemde natuurtypes gerealiseerd wordt.

- De grondgebonden landbouw, gericht op permanent graslandgebruik kan lokaal een ondersteunende en landschapsverzorgende taak opnemen.
- Het vervallen fort van Steendorp op de cuesta van het Waasland is een belangrijke overwinteringplaats voor vleermuizen. De omgeving van de nabijgelegen Schelde, bossen, tal van waterpartijen en een hoge vochtigheid in het fort zijn belangrijk. Deze relatie met diens omgeving en de gunstige milieuocondities worden in functie van de vleermuizenpopulatie versterkt.
- Op het cuestafront vinden we sporen terug van de ontginning van Boomse klei. Door spontane ontwikkeling na de ontginning ontstonden de Vuurkouter en het Gelaagpark. Na de grootschalige ontginning van de Roomkouter en gebruik als stortplaats, wordt hier een natuurontwikkelingsproject gestart. De aanwezigheid van waterpartijen en kleine bosjes ingebed in een structuurrijke mozaïek en de ontwikkeling van waardevolle watergebonden vegetatie wordt versterkt.

Gebieden:

21.1. Valleien van Schelde en Durme

21.2. Fort van Steendorp, Roomkouter, Vuurkouter en Gelaagpark

22. Rivier en beekvalleien versterken als verwevingsgebieden voor landbouw, natuur, bos, en natuurlijke waterberging

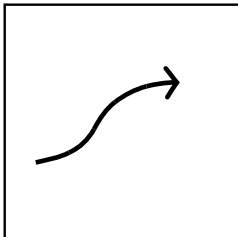
- Dit zijn natuurverwevingsgebieden, natuur, landbouw en/of waterberging zijn hier nevensgeschikte functies. Recreatief medegebruik is mogelijk.
- De gebieden die in aanmerking komen als verwevingsgebied volgens het meest wenselijk alternatief van het geactualiseerde sigmaplan maken hier ook deel van uit. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de beslissing van 22 juli 2005 van de Vlaamse Regering, betreffende het geactualiseerde Sigmaplan. Specifiek voor het GOG Kruibeke, Basel, Rupelmonde betreft de verwerving een verweving tussen water en natuur, zoals vastgelegd in het gewestelijk RUP van 12 februari 2004.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het creeëren van een verwevenheid van de landbouwfunctie met de ecologische opwaardering en het landschappelijke herstel. Het beheer van kleine landschapselementen wordt bevorderd en de landbouw wordt via stimulerende maatregelen zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige waarden.
- De samenhang tussen de deelgebieden van de vallei wordt versterkt of hersteld. Deze gebieden vormen samen met de nabijgelegen natuurkernen een structureel samenhangend geheel. In sommige binnendijkse gebieden wordt het kenmerkende kleinschalige structuur van natuur-, bos- en landschapselementen behouden of versterkt.
- Er wordt ruimte geboden aan de watersystemen voor het natuurlijk functioneren van hun structuurbepalende processen (getijden met vorming van slikken en schorren, overstromingen, kwel, ..). De valleien slingeren als aaneengesloten groenblauwe linten door het landschap. Ecologische barrières en versnipperende elementen worden zoveel als mogelijk opgeheven of hun effecten worden gemilderd.
- Het optreden van de natuurlijke overstromingen wordt behouden en zo mogelijk hersteld. Na afweging kan in diverse deelgebieden overwogen worden om overstromingsdynamiek terug mogelijk te maken. De aandacht gaat naar het herstel van een goede waterkwaliteit, een meer natuurlijk waterhuishouding (o.a. rekening houdend met fluxen van het kwel- en grondwater), het herstel van de morfologie, en -dynamiek van de waterloop en het behoud of herstel van het kombergend vermogen. Het waterpeil wordt afgestemd op de ecologische doelstellingen in de valleien, rekening houdend met de randvoorwaarden vanuit de andere nevensgeschikte functies. De valleien worden ecologisch opgewaardeerd in relatie tot hun systeemkenmerken. De aanwezigheid van natuurlijke gradiënten biedt bijzondere kansen voor levensgemeenschappen, deze biotopen worden dan

ook behouden of hersteld. De ecologische opwaardering van bos of aanplanten met een belangrijke economische functie in de valleien is wenselijk

- Bijzondere aandacht gaat naar de ontwikkeling van vochtige tot natte, halfnatuurlijke hooilanden en graasweiden. Op plaatsen met bijzondere potentie daartoe worden lokaal moerassen of broekbossen hersteld of ontwikkeld.

Gebieden:

- 22.1. Gecontroleerd overstromingsgebied van Kruikebeke-Bazel-Rupelmonde (Sigma)
- 22.2. Durmemeersen in Waasmunster
- 22.3. Builaars (Lokeren)
- 22.4. Tielrode broek (Temse) (Sigma)
- 22.5. Hof ten Rijen en Potpolder IV (Waasmunster) (Sigma)
- 22.6. Barbierbeek

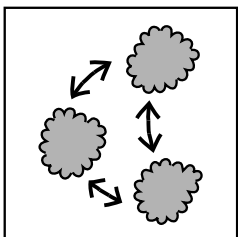

23. Meer ruimte voor water langs waterlopen, verhogen natuurlijke structuurkenmerken en versterken van de verbindende ecologische functie

- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, bos, natuur, ...) waarin deze elementen zijn gelegen, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende natuurfunctie mee ondersteunt.
- De aangeduide beken zijn allen op de Wase cuesta ontspringende beken die belangrijk zijn als landschappelijke dragers en die zorgen voor de herkenbaarheid en leesbaarheid van het landschap. De herkenbaarheid van deze beken wordt behouden en zo veel mogelijk hersteld. Er wordt meer ruimte aan water gegeven door de beken ruimte te geven om spontaan en vrij te meanderen. Op de locaties waar de beken ook een valleistructuur vertonen, worden deze behouden en zoveel mogelijk hersteld. Er is ook bijzondere aandacht voor het realiseren van een goede waterkwaliteit door ruimtevoor buffers te voorzien.
- Voor de verschaalde landschappelijke gebieden rond waterlopen kunnen initiatieven voor landschapszorg en -herstel genomen worden om groene corridors met grote dichtheid van landschapselementen te creëren.
- Er wordt een grotere structuurvariëteit in de waterlopen nagestreefd door de natuurlijke processen mogelijk te maken, en het waterbergend vermogen te optimaliseren waarbij een grotere ecologische en landschappelijke waarde gecreëerd wordt door beekbegeleidende begroeiingen.

Gebieden:

- 23.1. Belselebeek (Sinaai, Belsele)
- 23.2. Grote- en Zwarte beek (Sint-Pauwels, Sint-Niklaas)
- 23.3. Scheibeek en Zwaluwebeek (Burcht, Melsele, Kruikebeke)
- 23.4. Hollebeek (Temse)
- 23.5. Vrouwenhofbeek (Temse)
- 23.6. Vrasenebeek (Vrasene)
- 23.7. Watergang van de Hoge Landen (Sint-Gillis-Waas, Vrasene)
- 23.8. Molenbeek (Sint-Niklaas – Kanaal van Stekene)
- 23.9. Barbierbeek

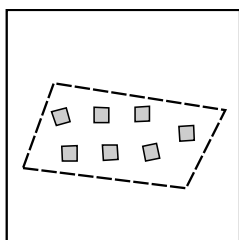
24. Behouden, versterken en verbinden van bosstructuren en stadsrandbossen

- Dit zijn natuurverwevingsgebieden, natuur en bos zijn hier nevensgeschikte functies
- De bossen worden maximaal behouden en versterkt binnen het landschappelijk kader. Versterking kan door bosuitbreiding en het realiseren van bosverbindingen met kleine landschapselementen en stapsteenbosjes. Bosuitbreiding sluit zoveel mogelijk aan op bestaanden bossen en houdt rekening met de historische bosstructuren. Het heeft een ecologische meerwaarde en houdt rekening met specifieke natuur- en landschappelijke waarden.

- Een multifunctioneel gebruik en een duurzaam beheer van deze bossen is gewenst en wordt aangemoedigd. Andere zachte functies zijn mogelijk voor zover ze de ecologische draagkracht niet overschrijden.
- Er worden ontsnipperingsmaatregelen getroffen op de gronden die tussen de grotere boscomplexen op de stuifzandrug liggen, om bosverbindingen mogelijk te maken. Er wordt ruimte voorzien voor stapsteenbossen, beboste corridors, brede houtkanten en andere houtige lijnvormige landschapselementen.
- Landbouw is in vele van deze gebieden van belang en dient behouden te worden. Landbouw kan ruimtelijk verweven met stapsteenbosjes voorkomen.

Gebieden:

- 24.1. Bronbossen Sombeke en Elversele
- 24.2. Loopveld-Oud Vliegveld-Ketelwijk (Waasmunster, Belsele)
- 24.3. Puivelde (Belsele)
- 24.4. Puitvoet (Sint-Niklaas)
- 24.5. Hanewee & Leebeek- en Gaverwijk (Sinaai, Waasmunster)
- 24.6. Ster, Westakkers (Sint-Niklaas, Haasdonk)
- 24.7. Steengelaag (Stekene)
- 24.8. Habroek (Kemzeke)
- 24.9. Bagonie (Sint-Pauwels)
- 24.10. Muizenberg-Kuil (Waasmunster)
- 24.11. Clementwijk (Sint-Niklaas)
- 24.12. Hof ter Saksen (Beveren)

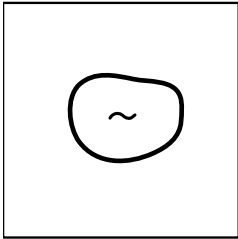

25. Behoud en versterking van een mozaïeklandschap met ruimte voor grondgebonden landbouw, grasland – en bosontwikkeling

- Delen van dit mozaïeklandschap kunnen een hoofdfunctie landbouw, natuur, bos of natuurverweving hebben.
- Binnen het netwerk van bos-, natuur, en landschapselementen is er ruimte voor het behoud en de ontwikkeling van de grondgebonden landbouw.
- De afwisseling van landbouw met bos- natuur- en landschapselementen wordt behouden. Er wordt gestreefd naar het behoud, de ecologische opwaardering en het landschappelijk herstel van de aanwezige bos- natuur en landschapselementen.
- Tussen grote boscomplexen worden de natuur-en bouselementen vooral aangewend om te komen tot een betere ecologische verbinding. Er wordt daar ruimte voorzien voor stapsteenbossen, beboste corridors, brede houtkanten en andere houtige kleine landschapselementen.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het creëren van een verwevenheid van de landbouwfunctie met de ecologische opwaardering en het landschappelijke herstel van de kleine landschapselementen met ruimte voor bosuitbreiding. Het beheer van deze kleine elementen wordt bevorderd en de landbouw wordt via stimulerende maatregelen zoveel mogelijk afgestemd op de aanwezige waarden.

Gebieden:

- 25.1. Oud Vliegveld - patotterij - Steengelaag (Waasmunster, Belsele)
- 25.2. Roomakker (Tielrode)

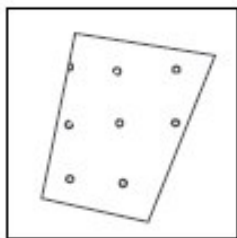

26. Behoud en ontwikkeling van open waters met een ecologische en/of recreatieve functie

- Een aantal structuurbepalende wateroppervlakken en hun directe omgeving bieden een potentieel voor het behoud en de ontwikkeling van watergebonden natuur- en landschapswaarden, alsook een potentieel voor de verweving van natuurlijke, recreatieve en/of waterbeheer- en waterwinningsfuncties. Behoud en ontwikkeling van natuurwaarden is vooral gericht op het creëren van rustige zones voor (overwinterende) watervogels en behoud en herstel van meer natuurlijke oevers.

Gebieden:

- 26.1. Het Waesmeer
- 26.2. Den Esch

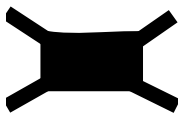

27. Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

- Gave landschappelijke gebieden geconcentreerd rond of grenzend aan een waterloop, behouden door zorg voor landschapselementen en door grondgebonden landbouwvoering, eventueel in samenhang met een grotere structuurvariëteit en een groter waterbergend vermogen.
- Gave landschappelijke gebieden die grenzen aan de kanalen, dienen gevrijwaard te worden van verdere aantasting of bebouwing; deze gebieden kunnen het aanknopingspunt vormen voor initiatieven in het kader van landschapszorg en -herstel om aldus de landschappelijke kwaliteiten van de gehele kanaalomgeving op te waarderen.
- Binnen de gave landschappelijke gebieden blijft grondgebonden landbouw het uitgangspunt, wat de context uitmaakt voor de ruimere landschappelijke omgeving; niet-grondgebonden landbouw dient geweerd te worden.
- Complexen van historisch permanent grondgebruik behouden en - waar mogelijk - herstellen teneinde de landschappelijke herkenbaarheid te vergroten, wat kan gepaard gaan met een ecologische opwaardering van de omgeving.
- In het bolleakkergebied staat behoud van de bolle akker percelering voorop.
- Behoud en versterken van het (hoofd)netwerk van perceelsrandbegroeiing.
- Onderhoud van bestaande houtige cultuurhistorische elementen als dreven, bomenrijen, houtkanten en solitaire bomen om hun netwerk in stand te houden in functie van ecologische corridors, én om de herkenbaarheid, gaafheid en samenhang van het landschap te verhogen; herstel waar dit mogelijk en opportuun is.
- Historische landelijke nederzettingen: het kleinschalige karakter en de historische structuur van deze kernen (straatdorpen, dorpen rond plein/dries,...) bewaren en behouden door deze structuren en kenmerken ook stedenbouwkundig en planologisch in rekening te brengen.
- Waar er gave linken zijn tussen de dorpskern en een gaaf landschap, deze behouden door ontwikkeling van harde bestemmingen tegen te gaan

Gebieden:

- 27.1 Barbierbeekvallei en Bolakkergebied
- 27.2 Polder van Kruikebeke, Bazel, Rupelmonde
- 27.3 Schorren van Durme, de Bunt en monding van de Durme en de Schelde
- 27.4 Oude Durmearm en Sombeke
- 27.5 Cuesta van het Waasland te Waasmunster
- 27.6 Dries van Sinaai

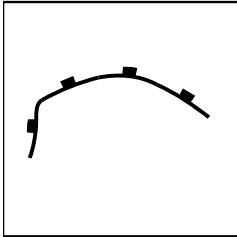
28 Kasteelparken en forten: aangepast beheer en verwevenheid/samenhang met omgeving versterken

- Aangepast beheer en onderhoud van de parken en forten uitgaande van de verschillende waarden, met een voorkeur voor toepassing van harmonisch parkbeheer.
- De samenhang en verweving met de omgeving versterken.
- Parkstructuren die in de buiten het eigenlijke of huidige park aanwezig zijn (dreven, bossen, toegangswegen, zichten, ontginningsstructuur, ...) behouden en eventueel versterken/herstellen, waarbij de visuele herkenbaarheid en dominantie van het kasteeldomein of fort zelf t.a.v. de omgeving duidelijk bewaard dient te blijven.
- Door behoud en zorg voor cultuurhistorische elementen, gelinkt aan landschappelijke structuren, de gave omgeving van de parken bestendigen. Hiertoe kan eveneens bouwkundig erfgoed behoren als kapellen, aanhorige hoevegebouwtjes,...
- Aangepast grondgebruik in de omgeving met aandacht voor grondgebonden landbouw, om contextwaarde te optimaliseren.
- Clusters van parken behouden en door landschapszorg en -behoud in de tussenliggende gebieden, de clustervorming versterken.
- De forten en schansen zijn belangrijk als overwinteringsplaatsen voor vleermuizen, dikwijls soorten die bedreigd zijn in hun voortbestaan op internationaal niveau. Het beheer kan meestal beter afgestemd worden om deze rol te versterken (hoog vochtgehalte, toegankelijkheid voor de vleermuizen verbeteren, structuurrijke wanden en nissen). In de omgeving van de forten en de schansen wordt de landschapsecologische kwaliteit verbeterd om ze geschikt te maken als foerageergebied voor de vleermuizen. Watelementen en opgaande groenlijnen (en andere kleine landschapselementen zoals bijvoorbeeld ruigten) zijn hierbij de belangrijkste waarden
- IJskelders (van kastelen) kunnen ingericht worden als broedkolonie- of overwinteringsplaats voor vleermuizen. Het beheer kan afgestemd worden om dit mogelijk te maken (hoog vochtgehalte, toegankelijkheid voor de vleermuizen verbeteren, structuurrijke wanden en nissen). In de omgeving van de forten wordt de landschapsecologische kwaliteit verbeterd om ze geschikt te maken als foerageergebied voor de vleermuizen. Watelementen en opgaande groenlijnen (en andere kleine landschapselementen zoals bijvoorbeeld ruigten) zijn hierbij de belangrijkste waarden. Er is aandacht voor aangepast grondgebruik in de omgeving om migratie en foerageermogelijkheden voor vleermuizen te verbeteren. IJskelders hebben ook een grote cultuurhistorische waarde. Bij verbouwing of aanpassing moet rekening gehouden worden met de erfgoedcomponent en bouw fysische waarde.

Gebieden (niet limitatief):

- 28.1 Kasteel Cortewalle (Beveren)
- 28.2 Hof ter Saksen
- 28.3 Hof ter Welle (Beveren)
- 28.4 Fort van Zwijndrecht
- 28.5 Fort van Kruibeke
- 28.6 Fort van Haasdonk
- 28.7 Recreatiecentrum De Ster (thv. Vossekotstraat St.-Niklaas)
- 28.8 Kasteel van Wissekerke (Kruibeke)
- 28.9 Fort van Steendorp
- 28.10 Park thv. Puitvoetstraat en Belseledorp (Belsele)
- 28.11 Rozenbergabdij (Waasmunster)
- 28.12 Kasteel Blauwendaal (Waasmunster)
- 28.13 Kasteel Les Gobelets (Waasmunster)
- 28.14 Kasteel Ortege (Waasmunster)
- 28.15 Kasteel Parin in de Vossestraat

28.16 Kasteel Sombeke
 28.17 Kasteelpark Broeders van Liefde (Kruibeke)
 28.18 Villa Casa de Luz
 28.19 Park ter hoogte van de Veldstraat te Temse
 Kasteel Roos (Waasmunster)
 Gemeentepark (Beveren)

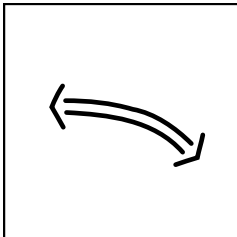

29 Vrijwaren en versterken van markante terreinovergangen

- De markante terreinovergang moet visueel herkenbaar gehouden worden door vrijwaren van bebouwing en door landschapsstructuren, die aan de basis liggen van de terreinovergang.

Gebieden

29.1 Overgang polders-zandstreek
 29.2 Cuestafront

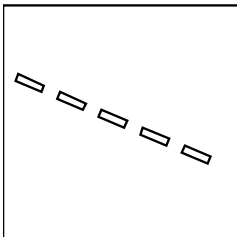

30 Behoud van de open ruimtes tussen verstedelijkte omgeving

- De uitbreiding van lintbebouwing dient gestopt te worden. Waar er nog open ruimte verbindingen zijn tussen twee dorpskernen dienen deze behouden en versterkt te worden.

Gebieden

- Zones tussen dorpen op cuestafront

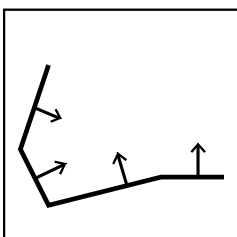

31 Vrijwaren en versterken van landschapsbepalende lijnvormige erfgoedelementen / relicten

- Verschillende (lijn)relicten van militaire verdedigingskunstwerken zijn aanwezig in het landschap. De resten van de vnl. aarden constructies zijn nog steeds in het landschap aanwezig. Het behoud van de resterende relicten is primordiaal. Dit door de betreffende delen minstens een 'niet-harde' bestemming te geven die de verder aftakeling van de objecten verhindert. Sommige landbouwactiviteiten die nivellering en/of vervaging van de relicten zou teweegbrengen door vb. intensieve akkerbouw, dienen op deze locaties geweerd te worden.
- De herkenbare ruimtelijke samenhang tussen de fortengordels dient behouden te worden.
- Het is wenselijk de defensieve dijk (linie) ten noorden van Zwijndrecht te vrijwaren binnen het havengebied.

Gebieden

31.1 Bunkerlinie Hoofdweerstandstelling
 31.2 Defensieve dijk Zwijndrecht
 31.3 Tracé spoorlijn St.-Niklaas

32. Ruimtelijk begrensd stedelijke gebieden en economische poorten

- De processen van de afbakening van de kleinstedelijke gebieden Lokeren, Sint-Niklaas, Temse en Beveren zijn lopende. De provincie heeft hier de coördinerende rol.
- In mei 2005 was de studie naar de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van het stedelijk gebied Antwerpen klaar. Deze studie had tot doel te komen tot een afbakeningslijn en tot een actieprogramma van gewenste ruimtelijke

ontwikkelingen. Op basis van deze studie maakt de Vlaamse Overheid nu een gewestelijk RUP op.

Gebieden:

- 32.1. Kleinstedelijk gebied Lokeren
- 32.2. Kleinstedelijk gebied Sint-Niklaas
- 32.3. Kleinstedelijk gebied Temse
- 32.4. Kleinstedelijk gebied Beveren
- 32.5. Grootstedelijk gebied Antwerpen

4.3 Deelruimte 3. De Scheldepolders

Situering

De deelruimte Scheldepolders omvat de polders van Sint-Gillis-Waas en Beveren. De deelregio wordt begrensd door de grens met Nederland, de Schelde, de expresweg (N49) en het Stropersbos.

Visie

In de deelruimte Scheldepolder zijn heel wat planningsprocessen lopende (Strategisch Plan van de Haven van Antwerpen, afbakening stedelijk gebied Antwerpen). In het afbakeningsproces worden geen uitspraken gedaan over deze gebieden aangezien er nog geen definitieve beslissingen genomen werden in deze processen. Het RUP Oosterweelverbinden en het Sigmaplan zijn ook lopende planningsprocessen, maar deze zijn wel al beslist. De genomen beslissingen werden in dit proces overgenomen.

De resterende poldergebieden worden hoofdzakelijk erkend en gevrijwaard voor de land – en tuinbouw.

De waarden gekoppeld aan het schelde-estuarium worden zoveel mogelijk behouden, versterkt en hersteld. Er wordt gestreefd naar een aaneengesloten netwerk van ecologische infrastructuur, aansluitend op het ecologisch netwerk van de Waaslandhaven.

Landschappelijk erfgoed (dijken, wielen, kreken, ...) dient gevrijwaard te blijven.

Waar het polderlandschap beter bewaard gebleven is, vormen de kreken de basis voor het ecologisch netwerk. De grootste aandacht voor natuurbehoud en –ontwikkeling gaat daar dus naar de kreken zelf, maar de ecologische infrastructuur wordt aangevuld met omliggende elementen zoals wielen, grachten, dijken, poelen, overgebleven reliëfrijke graslanden, enz. In en rond de Waaslandhaven en het grootstedelijk gebied van Antwerpen liggen ook natuurwaarden in aangelegde plassen, opspuitingen of ecologisch waardevolle restgebieden. De natuurwaarden eigen aan deze 'nieuwe landschappen' of landschapsrelicten worden maximaal ontwikkeld, al dan niet in combinatie met een nevenfunctie (recreatie).

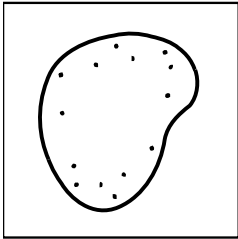
Gewenste ruimtelijke structuur

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Scheldepolders wordt weergegeven door middel van een aantal structuurschetsen voor een aantal deelgebieden.

KAART 4: GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR DEELRUIMTE SCHELDEPOLDERS

Ruimtelijke concepten

De gewenste ruimtelijke structuur voor de deelruimte Scheldepolders is opgebouwd uit een aantal ruimtelijke concepten. Deze ruimtelijke concepten vormen de legende eenheden bij de bijbehorende structuurschetsen. De nummering van gebieden per ruimtelijk concept verwijst naar de nummers op de structuurschetsen.

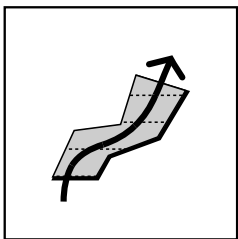

33 Samenhangende landbouwgebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw

- In deze gebieden is landbouw de hoofdfunctie
- De grondgebonden veehouderij en akkerbouw zijn structuurbepalend voor grote delen van dit gebied. Deze goed gestructureerde agrarische gebieden worden maximaal gevrijwaard voor de beroepslandbouw
- In deze landbouwgebieden vormt een sterke grondgebonden landbouwstructuur een garantie voor het open houden van het landschap.
- Binnen deze landbouwgebieden wordt ruimte gelaten voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van een raamwerk van kleine landschapselementen, zodat landschapsecologische basiskwaliteit gegarandeerd wordt.
- Een gemengde landbouw met een divers aanbod wordt gestimuleerd in overeenstemming met de agrarische mogelijkheden. Daarbij wordt de ontwikkeling van specifieke sectoren ruimtelijk ondersteund: de fruitteelt in Sint-Gillis-Waas en omstreken.
- Het behoud van de open- ruimte kamers tussen de dijken als voornamelijk akkerlandcomplexen, is noodzakelijk om het gecompartmenteerde agrarische landschap te houden. Bebouwing maar ook uitbreiding van de serreteelt is hier vanuit die optiek niet wenselijk..

Gebieden:

33.1 Het landbouwgebied tussen Kieldrecht, de Klinge en de Expresweg

34 Behoud en versterking van uitgesproken natuurwaarden in de Scheldevallei met herstel van het natuurlijk watersysteem

- De hoofdfunctie is natuur (VEN). Deze gebieden worden uitgebouwd tot de meest waardevolle natuurkernen. De gebieden die in aanmerking komen als natuurkerngebied volgens het meest wenselijk alternatief van het geactualiseerd sigmaplan maken hier ook deel van uit. Dit planningsproces wordt maximaal afgestemd op de beslissingen van de Vlaamse Regering betreffende het geactualiseerde Sigmaplan.
- Er wordt ruimte geboden aan de watersystemen voor structuurbepalende processen zoals het voorkomen van getijden, kwelinvloeden, enz. Gradiëntsituaties aan de randen worden ontwikkeld in functie van de specifieke organismen die hieraan gebonden zijn. De verschillende natuurkernen worden aan elkaar gerijgd, de ecologische barrières worden waar mogelijk opgeheven, zodat de vallei als een aaneengesloten blauwgroen lint door het landschap slingert.
- De slikken en schorren hebben op de meeste plaatsen een sterk gereduceerde bandbreedte. Door ontpolderen en riviervverbredingen krijgen deze terug een voldoende bandbreedte zodat de levensgemeenschappen van deze milieus op een duurzame manier worden in stand gehouden.
- Binnen de randvoorwaarden die gesteld worden voor een veilig waterbeheer, wordt een ecologisch optimaal waterpeil nagestreefd. Het optreden van natuurlijke overstromingen wordt behouden en in de mate van het mogelijke hersteld en verruimd, aansluitend op de doelstellingen van het integraal waterbeheer.
- De grondgebonden landbouw, gericht op permanent graslandgebruik kan lokaal een ondersteunende en landschapsverzorgende taak opnemen.
- Het economisch belang van de Schelde wordt erkend. Belangrijk is uiteraard de scheepvaart als verkeerslagader voor het Antwerpse havengebied.

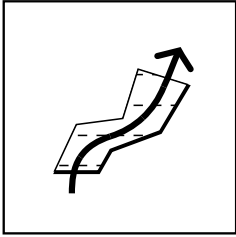
Gebieden:

34.1 De vallei en het estuarium van de Schelde

34.2 Blokkersdijk

34.3 Het Vliet

34.4 Noordwestelijk deel van Sint-Annabos

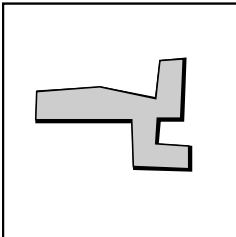

35 Groengebieden rond stedelijk gebied en havengebied versterken als verweavingsgebieden voor natuur, bos, en recreatie

- Dit zijn natuurverweavingsgebieden, natuur, recreatie en eventueel waterberging zijn hier nevensgeschikte functies.
- Het ruimtelijk beleid is gericht op het creëren van een verwevenheid van andere functies met de ecologische opwaardering.
- De samenhang tussen de deelgebieden van de vallei wordt versterkt of hersteld. Deze gebieden vormen samen met de nabijgelegen natuurkernen een structureel samenhangend geheel.
- Op plaatsen met bijzondere potentie daartoe worden lokaal moerassen of broekbossen hersteld of ontwikkeld. Waterpartijen worden ecologisch opgewaardeerd, onder meer in functie van de avifauna. Hierbij wordt gepoogd om een aanvulling te vormen op nabijgelegen habitats zoals bv. Bloklersdijk.

Gebieden:

- 35.1. Sint-Annabos
- 35.2. Galgenweel
- 35.3. Middenvijver

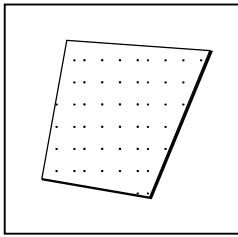

36. Behoud en versterking en buffering van een samenhangend netwerk van kreken, dijken, verlandingsvegetaties, rietvelden en laaggelegen en/of zilte graslanden

- De hoofdfunctie van deze gebieden is natuur (VEN).
- Het netwerk van waardevolle kreken, wielen, verlandingsvegetaties, rietlanden, dijkvegetaties en laaggelegen en/of zilte graslanden wordt maximaal en in onderlinge samenhang gevrijwaard en waar mogelijk versterkt en/of gebufferd tegen negatieve invloeden (o.m. bemesting). Het waterpeil wordt afgestemd op de ecologische doelstellingen, rekening houdend met het landbouwgebruik in de polders. Er wordt ruimte geboden voor meer natuurlijke oevers langs de kreken (minder steil) die voldoende breed zijn om negatieve invloeden te bufferen en om organismen gebonden aan het krekemilieu toe te laten stabiele populaties te ontwikkelen. Hierbij wordt wel opgelet dat er geen erfgoedwaarden van de kreekoevers geschonden worden.
- Clusters van waardevolle kreek- en graslandgebieden worden onderling versterkt tot meer samenhangende complexen. Er wordt een netwerk van waterlopen en dijken en (relicten van) kreken gevormd. Het netwerk van de Scheldepolders sluit zoveel mogelijk aan bij het netwerk van de Waaslandhaven. Er wordt waar mogelijk een meer natuurlijk peilbeheer gevoerd met schommelingen tussen winter en zomer.
- De recreatieve druk op kreken en omgeving wordt zoveel mogelijk beperkt en geconcentreerd tot kreken die nu reeds een belangrijke recreatieve functie hebben.
- Voor de verschaalde landschappelijke gebieden rond waterlopen/kreken kunnen initiatieven voor landschapszorg en -herstel genomen worden om groene corridors te creëren.
- Een grotere structuurvariëteit in de waterlopen nastreven door de natuurlijke processen mogelijk te maken, en het waterbergend vermogen te optimaliseren waarbij een grotere ecologische en landschappelijke waarde gecreëerd wordt door watergebonden biotopen..

Gebieden:

- 36.1. Complex rond de Grote Geul
- 36.2. Complex van Saleghem met Panneweel
- 36.3. Groot Rietveld in Kallo
- 36.4. Drijdijk
- 36.5. Ecologische infrastructuur langs N49

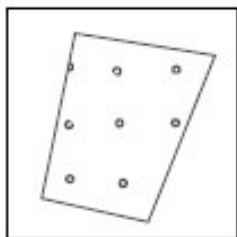

37 Stimuleren van extensiever grondgebruik rond kreken en in (weide)vogelcomplexen en / of realisatie van een structuurrijker landschap

- De zones rond de natuurelementen hebben een natuurverwevingsfunctie, natuur en landbouw zijn hier nevenschikte functies. In de zones die verder verwijderd zijn van de natuurelementen, wordt landbouw als hoofdfunctie behouden.
- Er wordt gestreefd naar een structuurrijker landschap: kleine landschapselementen, opgaande beplantingen, graslandvegetaties gekoppeld aan kreken, dijken, waterlopen, bermen en laaggelegen graslanden. Rondom de waardevolle kreken en graslanden wordt een extensiever grondgebruik gestimuleerd. Hierbij wordt rekening gehouden met het aanwezige landbouwgebruik. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan het bufferen en onderling verbinden van waardevolle complexen en het vrijwaren van belangrijke vogelgebieden.
- De landschapsidentiteit en openheid van de polders blijft steeds behouden. Zo worden bijvoorbeeld geen opgaande beplantingen aangebracht op open percelen, maar enkel op bestaande lijnelementen (zoals dijken).
- Buiten deze complexen blijft landbouw behouden als hoofdfunctie.

Gebieden:

37.1. zones rond Groenendijk en Turfbankenpolder (Meerdonk)

38 Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden

- Binnen de gave landschappelijke gebieden blijft grondgebonden landbouw het uitgangspunt, wat de context uitmaakt voor de ruimere landschappelijke omgeving; niet-grondgebonden landbouw dient geweerd te worden.
- Gave landschappelijke gebieden geconcentreerd rond of grenzend aan een waterloop, behouden door zorg voor landschapselementen en door grondgebonden landbouwvoering, eventueel in samenhang met een grotere structuurvariëteit en een groter waterbergend vermogen
- Weekendverblijven of intensieve uitbating als visvijver, en intensieve (watergebonden) recreatie met bijhorende infrastructuur kunnen bedreigingen vormen voor het landschap.
- Het typische open karakter van de polders dient behouden te worden..
- Waar er gave linken zijn tussen de dorpskern en een gaaf landschap, deze behouden door ontwikkeling van harde bestemmingen tegen te gaan.
- Het behoud van de samenhang en de herkenbaarheid van structuurbepalende elementen zoals dijken, kreken en kavelstructuren is vanuit landschapshoek zeer belangrijk.
- Deels of volledig verdwenen dijken zijn nog herkenbaar in het landschap door een anomalie in het reliëf en/of percelering. De relictten van de verdwenen dijken dienen op zijn minst behouden te blijven, herstel kan afgewogen worden.
- Onderhoud van bestaande houtige cultuurhistorische elementen als knotbomenrijen bij kreken; bomenrijen, houtkanten en hagen bij gebouwen en solitaire bomen, om hun netwerk in stand te houden in functie van ecologische corridors én om de herkenbaarheid, gaafheid en samenhang van het landschap te verhogen; herstel waar dit mogelijk en opportuun is.
- De hoeves komen van oudsher in dit landschap voor als groene eilanden in een open, uitgestrekte omgeving. Het behoud van het groene karakter van de erven is vanuit landschappelijke hoek wenselijk. Hoeves met bouwkundige waarden dienen de kwaliteiten ervan te bewaren. Bij uitbreidingen van landbouwbedrijven moeten de nieuwe gebouwen goed landschappelijk ingekleed worden.
- Het behoud van het klein bouwkundig erfgoed (duikers, sluisjes, bruggen,

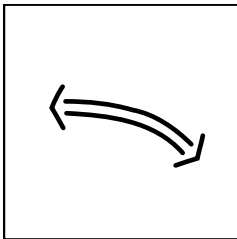
grenspalen,...) en van de sites van landschappelijk relevante verdwenen bewoning is belangrijk voor het behoud van de identiteit van het krekengebied.

- Het kleinschalige karakter en de historische structuur van verschillende kernen (straatdorpen, dorpen rond plein,...) bewaren en behouden door deze structuren en kenmerken ook stedenbouwkundig in rekening te brengen.
- Op verschillende plaatsen zijn dijkhuisjes gebouwd. De overgrote meerderheid is reeds (verschillende keren) verbouwd en dus niet echt meer authentiek te noemen. Het kleine volume dat typerend is, werd wel dikwijls behouden. Het behoud van de dijkhuisjes als fenomeen (het volume en het nederzettingpatroon) is vanuit cultuurhistorische en ruimtelijk- structureerde hoek belangrijk.

Gebieden

38.1 Krekengebied van Kieldrecht en Meerdonk

38.2 Brakwaterschorren langs de Schelde ten noorden van Antwerpen

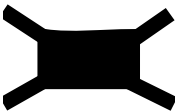

39 Behoud van de open ruimtes tussen de verstedelijkte omgeving

- De uitbreiding van lintbebouwing dient gestopt te worden. Waar er nog open ruimte verbindingen zijn tussen twee dorpskernen dienen deze behouden en versterkt te worden.

Gebieden

- Zones tussen dorpen Meerdonk - De klinge - Kieldrecht

40 Forten en parken: aangepast beheer en verwevenheid/samenhang met omgeving versterken

- Aangepast beheer en onderhoud van de parken en forten, uitgaande van de verschillende waarden van de parken of forten, met een voorkeur voor toepassing van harmonisch parkbeheer.
- De samenhang en verweving met de omgeving versterken.
- Parkstructuren die in de buiten het eigenlijke of huidige park aanwezig zijn (dreven, bossen, toegangswegen, zichten, ontginningsstructuur, ...) behouden en eventueel versterken/herstellen, waarbij de visuele herkenbaarheid en dominantie van het kasteeldomein of fort zelf t.a.v. de omgeving duidelijk bewaard dient te blijven.
- Door behoud en zorg voor cultuurhistorische elementen, gelinkt aan landschappelijke structuren, de gave omgeving van de parken bestendigen. Hiertoe kan eveneens bouwkundig erfgoed behoren als kapellen, aanhorige hoevegebouwtjes,...
- De forten kunnen belangrijk zijn als broedkolonie- en/of overwinteringsplaats voor vleermuizen. Het beheer kan hierop afgestemd worden (hoog vochtgehalte, toegankelijkheid voor de vleermuizen verbeteren, structuurrijke wanden en nissen). In de omgeving van de forten wordt de landschapsecologische kwaliteit verbeterd om ze geschikt te maken als foerageergebied voor de vleermuizen. Waterelementen en opgaande groenlijnen (en andere kleine landschapselementen zoals bijvoorbeeld ruigten) zijn hierbij de belangrijkste waarden
- Aangepast grondgebruik in de omgeving met aandacht voor grondgebonden landbouw, om contextwaarde te optimaliseren.

Gebieden:

40.1 Fort Liefkenshoek

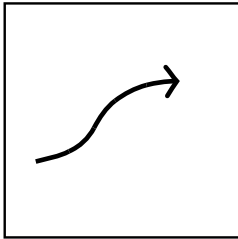
40.2 Fort Zwijndrecht

40.3 Fort Sainte-Marie (Kallo)

40.4 Oud fort Bedmar (De klinge)

40.5 Park Kallo

40.6 Park De Klinge

41. Meer ruimte voor water langs waterlopen, verhogen natuurlijke structuurkenmerken en versterken van de verbindende ecologische functie

- Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (landbouw, bos, natuur, ...) waarin deze elementen zijn gelegen, maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van een landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de verbindende natuurfunctie mee ondersteunt.
- Voor de verschaalde landschappelijke gebieden rond waterlopen kunnen initiatieven voor landschapszorg en -herstel genomen worden om groene corridors met grote dichtheid van landschapselementen te creëren.
- Een grotere structuurvariëteit in de waterlopen nastreven door de natuurlijke processen mogelijk te maken, en het waterbergend vermogen te optimaliseren waarbij een grotere ecologische en landschappelijke waarde gecreëerd wordt door beekbegeleidende begroeiingen.

Gebieden:

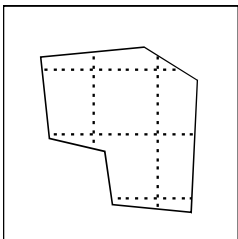
41.1. Waterloop op grens met Nederland, langs Koningsdijk

41.2. De Linie

41.3. De Noord-Zuidverbinding, waterloop langs N49 en de Melkader

41.4. de Zuidelijke Watergang

41.5. Broekwatergang

42. Strategisch Plan Haven van Antwerpen en het RUP Oosterweelverbinding

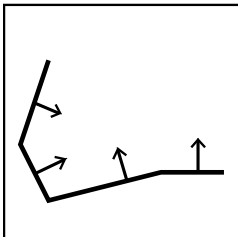
- Het Vlaams regeerakkoord van 9 juli 1999 stelde dat 'door de Vlaamse regering binnen de twee jaar in elk havengebied in Vlaanderen een strategisch plan en een ruimtelijk uitvoeringsplan moet worden opgesteld dat uitgaat van een maximale bescherming van de omliggende woonzones, het behoud en het versterken van de ecologische infrastructuur binnen en buiten het havengebied en zuinig ruimtegebruik, waardoor de economische expansie van die havens niet langer gelijk staat met het innemen van steeds nieuwe open ruimte ten koste van landbouw, natuur of bestaande woongebieden. Het strategisch Plan zal daarna de basis vormen voor het RUP dat de definitieve afbakening van het zeehavengebied moet vastleggen. Op dit moment wordt de plan-MER voor het strategisch plan van de haven van Antwerpen opgemaakt.

- Voor de gebieden die werden opgenomen in het plangebied van de plan-MER Strategisch Plan Haven van Antwerpen wordt in dit planningsproces geen uitspraak gedaan. Met dit planningsproces kan namelijk niet vooruitegeelopen worden op de beslissingen vanuit het Strategisch Plan Haven van Antwerpen. Het studiegebied van de Antwerpse Haven wordt hier dus voorlopig buiten beschouwing gelaten, maar dit planproces voor de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur zal afgestemd worden op de opties die in het Strategisch Plan zullen genomen worden.
- Het RUP Oosterweelverbinding is definitief vastgesteld op 16 juni 2006. De gebieden die in het plan van de Oosterweelverbinding opgenomen zijn worden niet in vraag gesteld binnen het afbakeningsproces.

Gebieden:

42.1 Waaslandhaven Linkerscheldeoever

42.2 Oosterweelverbinding

43. Ruimtelijk begrensde stedelijke gebieden

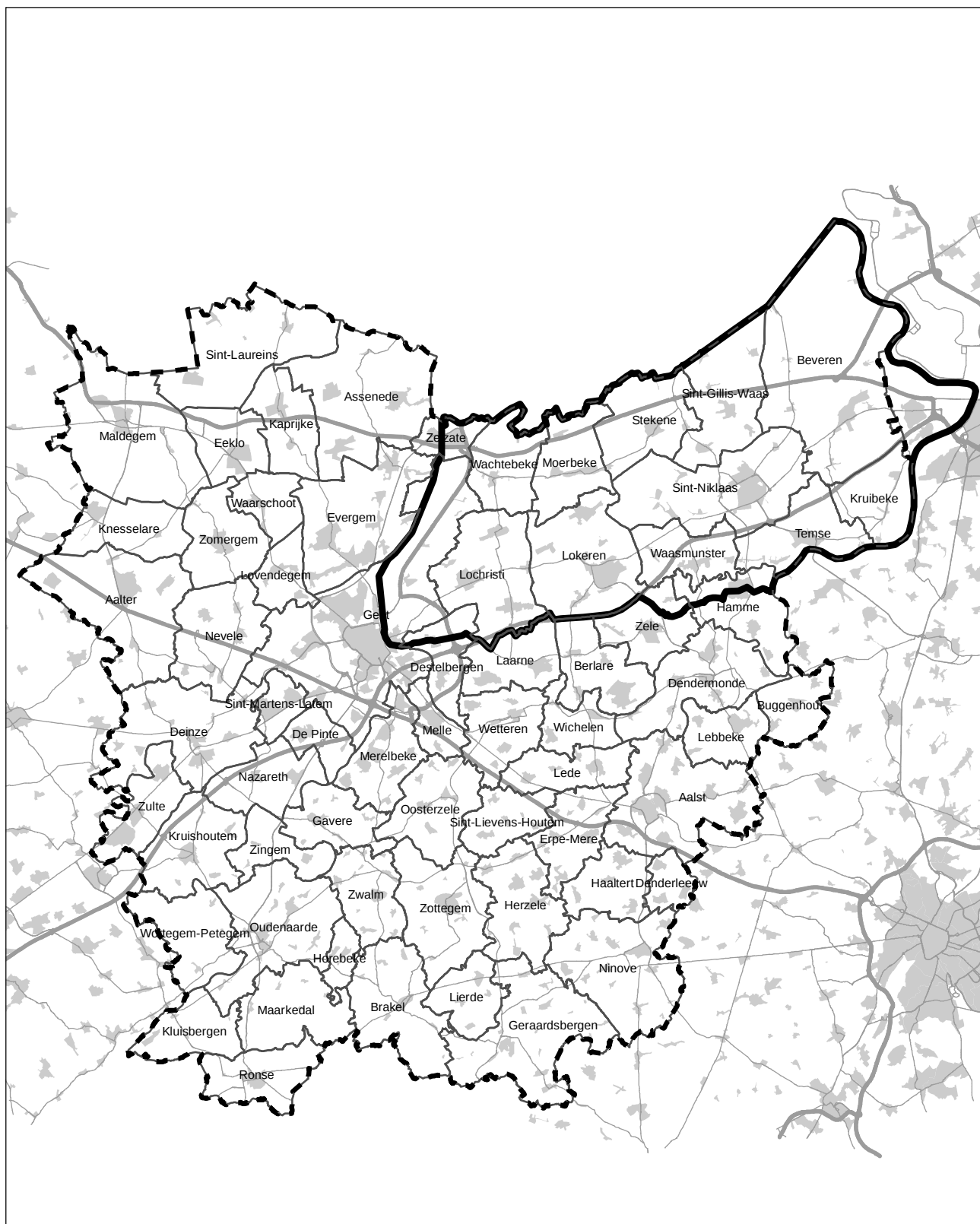
- In mei 2005 was de studie naar de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van het stedelijk gebied Antwerpen klaar. Deze studie had tot doel te komen tot een afbakeningslijn en tot een actieprogramma van gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Op basis van deze studie maakt de Vlaamse Overheid nu een gewestelijk RUP op.

Gebieden:

- 43.1. Grootstedelijk gebied Antwerpen

Kaarten

Kaart 1: Situering Waasland	6
Kaart 2: Gewenste Ruimtelijke Structuur Deelruimte Vlaamse Vallei	13
Kaart 3: Gewenste Ruimtelijke Structuur Deelruimte Land Van Waas.....	22
Kaart 4: Gewenste Ruimtelijke Structuur deelruimte Scheldepolders	31

Kaart 1 : Situering

Bron: - Digitale vectorieel skeletbestand (Multinet) van Vlaanderen en Brussel - juni 2006 (AGIF)
- Provinciegrens en gemeentegrens volgens gegevens OC- GIS Vlaanderen

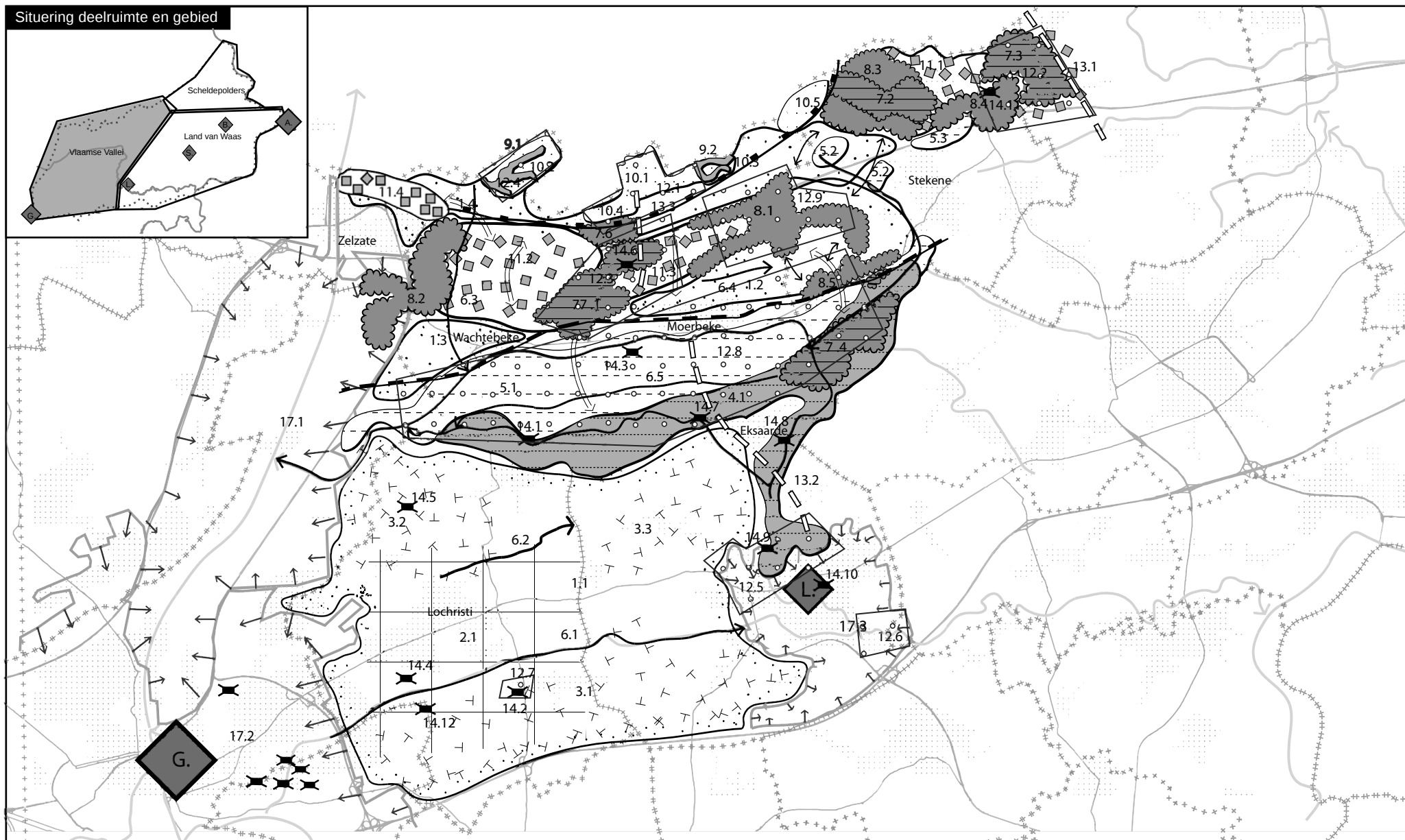
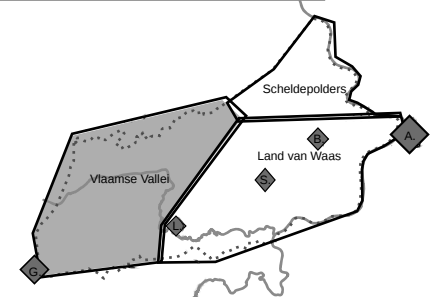
Legende

- Perimeter Waasland
- Bebouwde zone
- Gemeentegrens
- Provinciegrens van Oost-Vlaanderen

- Primaire weg
- Secundaire weg

0 5 10 Kilometers

Situering deelruimte en gebied

Kaart 2: Gewenste ruimtelijke structuur Waasland
Gebied Vlaamse Vallei

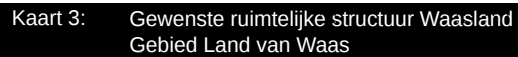
Referentie

- ++++ gemeentegrens
- nederzettingsstructuur
- wegen

- waterlopen
- ★ recreatief knooppunt
- ◆ Lokeren
- ◆ Gent

0 1 2 kilometer

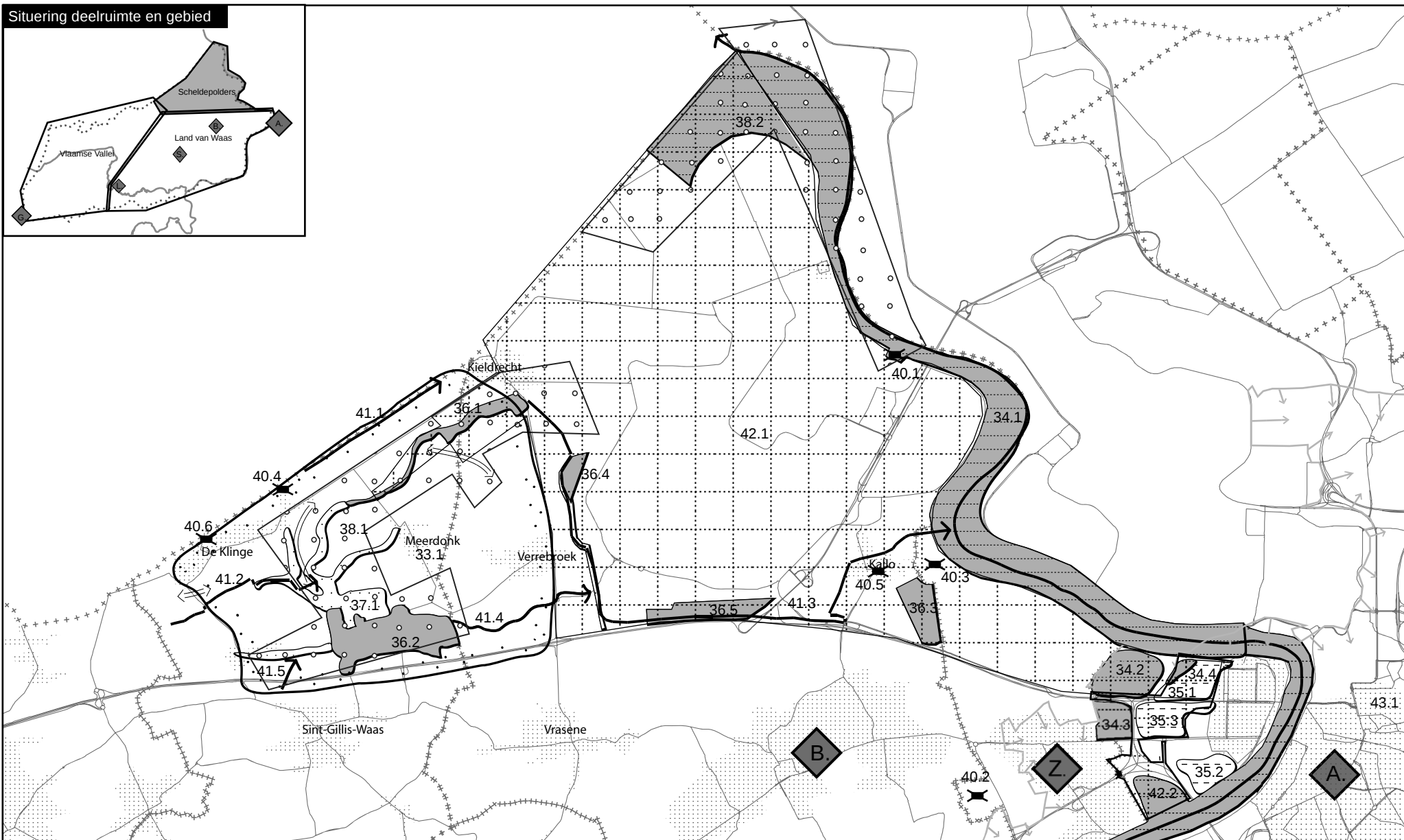
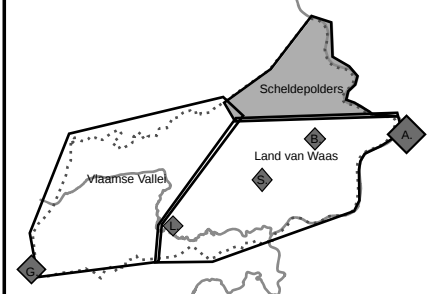
+ + + + gemeentegrens
 nederzettingstructuur
 ————— wegen

 waterlopen
 recreatief knooppunt
 Lokeren

0 1 2 kilometer

Situering deelruimte en gebied

ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos

regio Waasland

bijlage: verwerking resultaten overleg

september 2008

Vlaamse overheid

1 Inleiding

In deze bijlage wordt een synthese op hoofdlijnen gegeven van de aanpassingen aan het voorstel van gewenste ruimtelijke structuur uit de verkenningsnota op basis van de vragen vanuit het overleg met gemeenten, provincies en belangengroepen.

Per deelruimte worden de belangrijkste conclusies of vragen op niveau van de ruimtelijke visie vanuit het overleg met actoren opgelijst en wordt aangegeven op welke wijze dit al dan niet tot een verfijning of aanpassing van de ruimtelijke visie of het voorstel van de te herbevestigen agrarische gebieden heeft geleid.

De nummering en naamgeving van de gebieden is die van de gebieden van het programma voor overleg (maart 2008) en het verslagbundel van de overlegronde (juni 2008).

2 Verwerking resultaten overlegronde april-juni 2008

2.1 Deelruimte 1. Vlaamse vallei

	Inhoudelijk element uit het overleg	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
1.	Kloosterbos (concept 8.2, kaart 2) De begrenzing van het actiegebied 4 ter hoogte van Vette Gras wordt herbekeken in functie van de herbevestiging van bedrijfszetels	In het noordwesten is het actiegebied verkleind en het te herbevestigen gebied is uitgebreid met enkele bedrijfszetels.
2.	Sint-Elooiskreek (concepten 9.1 en 10.2, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 1 ter hoogte van de Sint-Elooispolder wordt herbekeken in functie van de herbevestiging van de bedrijfszetel.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid met de bedrijfszetel.
3.	Zoute vaart (concept 10.5, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 1 ter hoogte van de Zoute Vaart wordt herbekeken in functie van de gewestplanbegrenzing en het belang van de trekgracht.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid, de zone die niet wordt herbevestigd is gehalveerd.
4.	Poldercomplex Grote Kreek (concept 10.1, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 1 ter hoogte van Onze-Lieve-Vrouw Gracht wordt herbekeken in functie van de ruilverkaveling (zuidgrens) en de buffer in het noorden.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
5.	Poldercomplex Grote Kreek (concept 10.1, kaart 2) De visie wordt herbekeken in functie van de aanduiding van de Grote Kreek binnen concept 9.	Het concept is niet aangepast. Het verschil ligt in de huidige aanduiding van andere kreken (Pereboomsgat, Sing-Elooiskreek) binnen het VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk).
6.	Poldercomplex Grote Kreek (concept 10.1, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 1 ter hoogte van de Grote Kreek wordt herbekeken in functie van de herbevestiging van de bedrijfszetel.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid met de bedrijfszetel.
7.	Poldercomplex Grote Kreek (concept 10.1, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 1 ter hoogte van de Grote Kreek (bovengrens en westelijke grens) wordt herbekeken in functie van de aanwezige weg en bomenrij.	De begrenzing van het actiegebied en van de te herbevestigen gebieden zijn aangepast.
8.	Pereboomsgat (concepten 9.2 en 10.3, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 1 ter hoogte van Pereboomsgat wordt herbekeken in functie van de opname van de kern in overleggebied en de aanpassing van de buffer naar 50 meter.	De begrenzing is aangepast. De kern is opgenomen. Net op alle delen van het gebied is de buffer herleid tot 50m.

9.	Kloosterbos en Sidmarbos (concept 8.2, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 4 wordt herbekeken in functie van de voorstellen ter herbevestiging vanuit de gemeente Wachthebeke en de reacties van de klankbordgroep hierop.	Er werden delen van het gebied opgenomen in de herbevestiging. Andere delen (met hoge dichtheid bospercelen) werden in het actiegebied opgenomen.
10.	Heidebos (concept 7.1, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 5 ten noorden van de Expresweg wordt herbekeken in functie van de herbevestiging van het serrecomplex.	De begrenzing wordt niet aangepast. In de beschrijving voor het actiegebied wordt specifiek verwezen naar de serrehouders.
11.	Mozaïeklandschap tussen Kloosterbos en Heidebos (concept 11.2, kaart 2) De westelijke begrenzing van het overleggebied 5 ter hoogte van de Papdijk wordt herbekeken in functie van de aanwezige bedrijfszetels en het belang voor bosuitbreiding.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
12.	Mozaïeklandschap tussen Heidebos en Wullebos (concept 11.3, kaart 2) De oostelijke begrenzing van het overleggebied 5 ter hoogte van de Ledestraat wordt herbekeken in functie van de aanwezige landbouwbedrijven en de doelstellingen voor stapsteenbosjes.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
13.	Wullebos (concept 8.1, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 6 ter hoogte van de Zwarte Ruiter wordt herbekeken in functie van de aanwezige landbouw, de uitbreidingsperimeter bos en de aankopen van VLM.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
14.	Wullebos (concept 8.1, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 6 ter hoogte van de Polken wordt herbekeken in functie van de aanwezige bedrijfszetels.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
15.	Hamer(hei)kant (concept 5.2, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 2 ter hoogte van de Hemelse Vaart wordt herbekeken in functie van de uitsluiting van het aanwezige bedrijf.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
16.	Riedepolder (concept 10.5, kaart 2) De opname van de Riedepolder in overleggebied of in te herbevestigen gebied in functie van de aangehaalde standpunten van de verschillende actoren.	De Riedepolder wordt behouden binnen een actiegebied.
17.	Depressies rond Prekershei (concept 5.3, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 3 ter hoogte van Kiekenhaag wordt herbekeken in functie van de aanwezige landbouw en de potenties voor natuurontwikkeling.	De begrenzing is gebleven. In het gebied wordt gezocht naar mogelijkheden voor natuurverweving.
18.	Stroppersbos (concepten 7.3 en 13.1, kaart 2) De visie wordt herbekeken in functie van de zichtfunctie tussen De Linie en De Klinge.	De visie is aangepast.
19.	Mozaïeklandschap rond Stroppersbos (concept 11.1, kaart 2) De visie wordt herbekeken in functie van het aanwezige mozaïeklandschap ten oosten en zuiden van het Stroppersbos.	De visie is aangepast.
20.	Zuidlede (concept 4.1, kaart 2) Het voorstel voor herbevestiging herbekijken in functie van	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.

	de aanwezige landbouwbedrijven ten zuiden van de Zuidlede.	
21.	Moervaartdepressie (concept 5.1, kaart 2) De visie wordt herbekeken in functie van de aanduiding van Puyenbroeck als recreatief knooppunt.	De visie is aangepast.
22.	Zuidlede (concept 4.1, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 7 ter hoogte van de Bommel wordt herbekeken in functie van de aanwezige landbouwbedrijven en de natuurdoelstellingen voor de Zuidlede.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
23.	Zuidlede (concept 4.1, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 7 ter hoogte van Dam wordt herbekeken in functie van de aanwezige landbouwbedrijven.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
24.	Fondatie (concept 7.4, kaart 2) De grens van het overleggebied 7 'Moervaart-Zuidlede' ter hoogte van de Fondatie wordt herbekeken ter verlegging van de grens op de Kadzandstraat, rekening houdend met de uitbreidingsperimeter natuur.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
25.	Fondatie (concept 7.4, kaart 2) <i>De grens ter hoogte van de Brandakkerbeek wordt herbekeken.</i>	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
26.	Moervaartdepressie (concept 4.1, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 7 en 8 ter hoogte van Eksaarde wordt herbekeken in functie van de ruilverkaveling en de uitbreidingsperimeters voor natuur.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
27.	Moervaartdepressie (concept 4.1, kaart 2) De begrenzing van het overleggebied 8 ter hoogte van Zwaanaarde wordt herbekeken in functie van de markante terreinovergang.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
28.	Moervaartdepressie (concept 4.1, kaart 2) De grens van het overleggebied 7 'Moervaart-Zuidlede' ten noorden van Zwaanaarde wordt herbekeken in functie van de markante terreinovergang, het aanwezige VEN en het mogelijke grondbezit van ANB.	De begrenzing werd behouden.
29.	De visie voor glastuinbouw (concept 2) moet herbekeken worden in functie van een verschuiving naar het zuiden.	De visie is aangepast.

2.2 Deelruimte 2. Land van Waas

	Inhoudelijk element uit het overleg	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
30.	Gouden Leeuw (concept 24.3, kaart 3) De begrenzing van actiegebied 15 ter hoogte van Kouterwijk wordt herbekeken in functie van de herbevestiging in de omgeving van de Kolliestraat.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
31.	Wijnveld – Luitentuit (concept 25.5, kaart 3) De begrenzing van actiegebied 21 wordt ter hoogte van Wijnveld herbekeken in functie van opname binnen actiegebied 16.	Het gebied Wijnveld-Luitentuit wordt opgenomen als actiegebied en uit de herbevestiging gehaald.
32.	Gouden Leeuw (concept 24.3, kaart 3) De begrenzing van actiegebied 15 wordt ter hoogte van de Belselebeek herbekeken in functie van de herbevestiging van enkele landbouwbedrijven, rekening houdend met de natuurwaarde van de Belselebeek.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid langsheen de Belselebeek.
33.	Durmevallei (concept 21.1, 22.2, 27.4, kaart 3) De visie voor de Durme moet afgestemd worden met de laatste beslissingen in het kader van het geactualiseerd Sigmaphan en in functie van het mogelijk bouwvrij houden van de zone.	De visie is bijgesteld.
34.	Durmevallei (concept 21.1, 22.2, 27.4, kaart 3) De begrenzing van actiegebied 17 ter hoogte van Bulbierbroek wordt herbekeken in functie de herbevestiging van het oostelijk deel en het populierenbos in het westelijk deel.	De begrenzing is aangepast.
35.	Landbouwgebied Sint-Anna (concept 18.4, kaart 3) De begrenzing van actiegebied 17 ter hoogte van Ardoiekouter wordt herbekeken in functie de mogelijke herbevestiging van het westelijke deel. Indien wijzigingen optreden, wordt de visie mee aangepast.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
36.	Barbierbeek (concept 22.6, 23.9, 27.1, kaart 3) De begrenzing van het actiegebied 19 wordt herbekeken in functie van de begrenzing van het beschermd landschap op grondgebied van de gemeente Kruibeke.	De begrenzing is aangepast op basis van het beschermd landschap langsheen de Barbierbeek.
37.	Barbierbeek en Westakkers-De Ster (concept 18.3, 22.6, 23.9, 24.6, 27.1, kaart 3) De begrenzing van actiegebied 20 ter hoogte van de Barbierbeek wordt herbekeken in functie van de omliggende landbouwgebieden en de buffering t.o.v. de Barbierbeek.	Het te herbevestigen gebied is uitgebreid.
38.	Landbouwgebied ten zuiden van Beveren (concept 18.3, 23.3, kaart 3) Er wordt herbekeken of de Molenbeek en Melsenbeek uit de herbevestiging gehaald moeten worden.	Dit is niet gebeurd. Deze beken kunnen verder op provinciaal of gemeentelijk niveau bekeken worden.
39.	Landbouwgebied ten zuiden van Beveren (concept 18.3, 23.3, kaart 3) De visie wordt herbekeken in functie van de beschrijving van de Zwaluwebeek en Kruibeekse Scheibeek.	Dit is niet gebeurd. Deze beken kunnen verder op provinciaal of gemeentelijk niveau bekeken worden.

40.	Landbouwgebied ten noorden van Beveren (concept 18.1, 19.1, kaart 3) De visie wordt herbekeken in functie van de zone voor glastuinbouw in het noorden van Zwijndrecht.	De visie is bijgesteld.
41.	Omgeving Hof ter Saksen – Westakkers/De Ster (concept 18.3, 24.6, 24.13, 28.2, kaart 3) De begrenzing van actiegebied 20 ter hoogte van Hof ter Saksen en van Hof ter Welle wordt herbekeken in functie van de opname van de zone ten zuiden van Hof ter Saksen en in functie van de aanwezige landbouw en landbouwbedrijven (Hoogeinde-Buiten en Hof ter Welle).	De begrenzing is aangepast.
42.	Clementwijk (concept 24.12, kaart 3) Er wordt herbekeken of het gebied Clementwijk verder wordt meegenomen in actiegebied 14 of het wordt voorgesteld ter herbevestiging.	De Clementwijk wordt behouden als verder te onderzoeken actiegebied.
43.	Lepelhoek – Landbouwgebied ten zuiden van Beveren (concept 18.1, 24.11, kaart 3) Er wordt herbekeken of het gebied Lepelhoek verder wordt meegenomen in actiegebied 14 of het wordt voorgesteld ter herbevestiging.	De visie is bijgesteld, en het te herbevestigen gebied is uitgebreid.

2.3 Deelruimte 3. Scheldepolders

	Inhoudelijk element uit het overleg	Verwerking in eindvoorstel gewenste ruimtelijke structuur en uitvoeringsprogramma
44.	Saleghemcomplex – kreken- en dijkenstelsel – Grote Geul (concept 33.1, 36.2, 37.1, 38.1, kaart 4) De begrenzing van actiegebied 28 wordt herbekeken in functie van de aanwezige landbouw en landbouwbedrijven en de aanwezige en potentiële natuurfuncties en buffering rond Panneweel.	De begrenzing is aangepast, zodat een groter deel van het landbouwgebied herbevestigd wordt.
45.	Scheldepolders (concept 33.1, kaart 4) De visie wordt herbekeken in functie van de mogelijkheden voor laagstamfruitboomteelt binnen het concept 33.	De visie wordt bijgesteld.
46.	Saleghemcomplex – kreken- en dijkenstelsel – Grote Geul (concept 33.1, 36.2, 37.1, 38.1, kaart 4) De begrenzing van actiegebied 28 wordt herbekeken in functie van de aanwezige landbouw en landbouwbedrijven en de aanwezige en potentiële natuurfuncties en buffering rond Houten Schoen.	De begrenzing is aangepast, zodat een groter deel van het landbouwgebied herbevestigd wordt.
47.	Saleghemcomplex – kreken- en dijkenstelsel – Grote Geul (concept 33.1, 36.2, 37.1, 38.1, kaart 4) De begrenzing van actiegebied 28 wordt herbekeken in functie van een buffering rond de waterlopen en de aanwezige wielen.	De begrenzing is aangepast, zodat een groter deel van het landbouwgebied herbevestigd wordt.
48.	Saleghemcomplex – kreken- en dijkenstelsel – Grote Geul (concept 33.1, 36.2, 37.1, 38.1, kaart 4) Bij aanpassingen aan de actiegebieden wordt nagegaan of elementen uit de visie ook gewijzigd zullen moeten worden.	De visie wordt, waar nodig, bijgesteld.
49.	Scheldepolders (concept 33.1, 41.2, kaart 4) De begrenzing van actiegebied 28 ter hoogte van de Linie nabij Stropersbos wordt herbekeken in functie van de opname van de Linie in het actiegebied en de verbinding naar het Stropersbos.	De Linie werd uit de herbevestiging gehaald.
50.	Saleghemcomplex – kreken- en dijkenstelsel – Grote Geul (concept 33.1, 36.2, 37.1, 38.1, kaart 4) De begrenzing van actiegebied 28 wordt herbekeken in functie van de aanwezige landbouw en landbouwbedrijven en de aanwezige en potentiële natuurfuncties.	De begrenzing is op verschillende plaatsen aangepast om landbouwbedrijven uit de actiegebieden te houden. Enkele waterlopen zijn toegevoegd aan het actiegebied.

ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos

regio Waasland

programma voor uitvoering

september 2008

Vlaamse overheid

Leeswijzer

In het **programma voor uitvoering** wordt voor iedere deelruimte aangegeven welke de mogelijke acties op Vlaams niveau zijn.

Het uitvoeringsprogramma moet samen met de **gewenste ruimtelijke structuur** gelezen worden. Per gebied wordt in tabelvorm verwezen naar de ruimtelijke concepten van de gewenste ruimtelijke structuur die van toepassing zijn op het betrokken gebied en van belang zullen zijn bij de nadere uitwerking van de actie.

In de omschrijving van de actie wordt slechts op hoofdlijnen aangegeven wat de belangrijkste ruimtelijke opties voor het gebied zijn zonder echter alle deelgebieden of de inhoud van de verschillende ruimtelijke concepten in extenso op te sommen of te omschrijven. Hiervoor wordt integraal verwezen naar de tekst van de gewenste ruimtelijke structuur.

In het uitvoeringsprogramma wordt een onderscheid gemaakt tussen te herbevestigen agrarische gebieden en de overige uitvoeringsacties (i.c. de op te maken gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen).

Daar waar bestemmingswijzigingen noodzakelijk zijn, zal verder overleg en onderzoek op perceelsniveau de exacte begrenzingen bepalen. Bij de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor de realisatie van grote eenheden natuur (in ontwikkeling), natuurverwevingsgebieden en bosuitbreiding zal steeds verder overleg over de afbakeningsvoorstellen en detailonderzoek op perceelsniveau naar ligging van de bestaande landbouwbedrijfszetels en huiskavels gevoerd worden om maximaal te vermijden dat de landbouweconomische uitbating van de bestaande landbouwbedrijven in het gedrang zou komen.

1. Deelruimte 1. Vlaamse Vallei

1.1 Tussentijds te herbevestigen gebieden

Actie	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
1.	Het poldergebied Wachtebeke - Moerbeke	2	1.4, 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 11.4	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor de aaneengesloten landbouwgebieden in de polders, met de mogelijkheid om een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op te maken in functie van: - de differentiatie van het typische open poldergebied als bouwvrij agrarisch gebied.
2.	Landbouwgebied tussen Wachtebeke en R4	2	1.3, 6.3	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied tussen Wachtebeke en R4.
3.	Landbouwgebied op de dekzandrug	2	1.2, 1.3, 6.4, 6.5, 8.5, 11.3	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied op de dekzandrug.
4.	Landbouwgebied tussen Gent en Lokeren	2	1.1, 2.1, 3.1, 3.2, 3.3, 6.1, 6.2	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor de aaneengesloten landbouwgebieden. Verder onderzoek in functie van het eventueel afbakenen van concentratiezones voor glastuinbouw in de regio Zaffelare, Lochristi, Destelbergen.

1.2 Uitvoeringsacties op Vlaams niveau

Actie	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
5.	Het polder- en krekengebied	2	9.1, 9.2, 10.1, 10.2, 10.3, 10.4, 12.1, 13.3	Opmaak van een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan: - versterking en buffering van een samenhangend netwerk van kreken, dijken, verlandingsvegetaties, rietvelden en laaggelegen en/of zilte graslanden - stimuleren van extensiever grondgebruik rond kreken in (weide)vogelcomplexen en/of realisatie van een structuurrijker landschap - het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen in voor de landbouw belangrijke gebieden.
6.	Riedepolder en lager gelegen gebieden rond het kanaal van Hulst, Koningshei en Prekershei	2	5.2, 5.3, 8.4, 10.5	Opmaak van een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - het nader uitwerken van de verweving van landbouw, natuur en natuurlijke waterberging in de depressies ten noorden van de Moervaartdepressie en het kanaal van Hulst, Prekershei; - het nader uitwerken van de verweving van natuur met de hoofdfunctie landbouw in de Riedepolder, waarbij gestreefd wordt naar een structuurrijker landschap met behoud van de landschapsidentiteit - het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen in voor de landbouw belangrijke gebieden.
7.	Bekafcomplex en omgeving	2	7.2, 8.3, 11.1	Opmaak van een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - de uitbreiding en structurele versterking van het ecologisch waardevolle Bekafcomplex.
8.	Stropersbos en omgeving	2	7.3, 11.1, 12.2, 13.1	Opmaak van een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - de uitbreiding en structurele versterking van het ecologisch waardevolle Stropersboscomplex. - Nader uitwerken van het mozaïeklandschap tussen het Stropersbos en het Bekafcomplex met ruimte voor grondgebonden landbouw, natuur- en bosontwikkeling.
9.	Kloosterbos, Sidmarbos en omgevend mozaïeklandschap	2	6.3, 8.2, 11.2	Hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor delen van de landbouwgebieden samen met de opmaak van een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - de structurele versterking van de boscomplexen Kloosterbos en Sidmarbos en verbinding met Heidebos via stapsteenbossen. - Nader uitwerken van het mozaïeklandschap rond het Karnemelkbos met ruimte voor grondgebonden landbouw, natuur- en bosontwikkeling.
10.	Omgeving Heidebos en omgevend mozaïeklandschap	2	6.4, 7.1 (77.1 op kaart), 8.6 (7.6 op kaart), 11.2, 11.3, 12.3, 13.3	Opmaak van een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - de uitbreiding en structurele versterking van het ecologisch waardevolle Heidebos en verbinding met het Koosterbos en Wullebos. - nader uitwerken van het mozaïeklandschap rond het Heidebos met ruimte voor grondgebonden landbouw, natuur- en bosontwikkeling.
11.	Wullebos en omgeving	2	6.4, 8.1, 8.5, 11.3, 12.9	Hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor delen van de landbouwgebieden samen met de opmaak van een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - de structurele versterking van de boscomplex omgeving Wullebos en verbinding met het Heidebos en de bossen aan Zandberg en Grote Huik. - Nader uitwerken van het mozaïeklandschap tussen het Wullebos en het Heidebos met ruimte voor grondgebonden landbouw, natuur- en bosontwikkeling.

Actie	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
12.	Moervaartdepressie, Zuidlede en kanaal van Stekene	2	4.1, 5.1, 6.5, 7.4, 12.8, 13.2, 14.1, 14.3, 14.4, 14.7, 17.1	Opmaak van een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - versterking van de natuurwaarden in het zuidelijk deel van de Moervaart-Zuidlede-depressie en rond het kanaal van Stekene. - versterken van het verwevingsgebied voor landbouw, natuur, bos en natuurlijke waterberging in het noordelijk en noordwestelijk deel van de Moervaart. Opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan afstemmen op: - het planningsproces voor natuurcompensatie vanuit de Gentse Haven. - de ruilverkaveling Eksaarde.
13.	Durme en Moervaart ten noorden van Lokeren	2	4.1, 12.5, 13.2, 14.8, 14.9, 17.3	Opmaak van een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - versterking van de natuurwaarden in de Durmevallei ter hoogte van Eksaarde – Lokeren. Opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan afstemmen op: - de ruilverkaveling Eksaarde.

2. Deelruimte 2. Land van Waas

2.1 Tussentijds te herbevestigen gebieden

Actie	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
14.	Landbouwgebieden tussen Lokeren en Waasmunster	3	18.2, 20.1, 23.1, 27.6, 32.1	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor de aaneengesloten landbouwgebieden tussen Lokeren en Waasmunster.
15.	Landbouwgebieden tussen Waasmunster en Sint-Niklaas	3	18.2, 23.1, 23.2, 23.8, 32.2	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor de aaneengesloten landbouwgebieden tussen Waasmunster en Sint-Niklaas.
16.	Landbouwgebieden ten noorden van Sint-Niklaas en Beveren	3	18.1, 18.5, 23.6, 23.7, 29.1, 31.1, 32.2, 32.4	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor de aaneengesloten landbouwgebieden ten noorden van Sint-Niklaas en Beveren.
17.	Landbouwgebieden tussen Beveren, Haasdonk en Kruibeke	3	18.3, 19.1, 20.2, 20.3, 23.3, 27.1, 32.5	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor de aaneengesloten landbouwgebieden tussen Beveren, Haasdonk en Kruibeke. Afstemmen van het te herbevestigen gebied met de afbakening van het grootstedelijk gebied Antwerpen. Beleidsmarge voor de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan voor een serreconcentratiegebied (concept 19.1)
18.	Landbouwgebieden ten noorden van Temse	3	18.3, 20.2, 23.4, 27.1, 31.3	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor de aaneengesloten landbouwgebieden ten noorden van Temse.
19.	Landbouwgebied omgeving Sint-Anna	3	18.4	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor het aaneengesloten landbouwgebied omgeving Sint-Anna.

2.2 Uitvoeringsacties op Vlaams niveau

Actie	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
20.	Bosrijk gebied tussen Sint-Pauwels en Stekene	3	18.2, 20.1, 23.2, 24.7, 24.8, 24.9	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - de versterking van de bosstructuren met ontsnipperingsmaatregelen en stapsteenbossen. - het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen in voor de landbouw belangrijke gebieden.
21.	Omgeving Clementwijk ten noorden van Sint-Niklaas	3	24.11	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - een bosgebied omgeving Clementwijk, met multifunctioneel gebruik.
22.	Bosrijk gebied van Puivelde (Gouden Leeuw)	3	18.2, 23.1, 24.3	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - de versterking van de bosstructuren omgeving Gouden Leeuw met bosuitbreiding tot een aaneengesloten boscomplex, ontsnipperingsmaatregelen en stapsteenbossen richting noord en zuid. - het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen in voor de landbouw belangrijke gebieden.
23.	Bosrijk gebied Wijnveld - Luitentuit	3	18.2, 20.1, 24.5	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - de versterking van de bosstructuren omgeving Wijnveld – Luitentuit met bosuitbreiding, ontsnipperingsmaatregelen en stapsteenbossen richting Gouden Leeuw en de bossen rond Waasmunster. - het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen in voor de landbouw belangrijke gebieden.
24.	Bosrijk gebied Waasmunster - Belsele	3	18.2, 23.1, 23.10, 24.2, 24.10, 25.1, 27.5, 28.11, 28.13	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - de versterking van de bosstructuren omgeving Patotterij, Oud-Vliegveld, Kluit, Muizenberg, Wijnveld, Loopveld en Steengelaag met bosuitbreiding, ontsnipperingsmaatregelen en stapsteenbossen
25.	Durmevallei van Lokeren tot Schelde en de cuesta van het Waasland	3	21.1, 22.2, 22.4, 22.5, 24.1, 25.2, 27.3, 27.4, 27.5	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - versterking van de natuurwaarden in de Durmevallei en op de cuesta met herstel van het natuurlijke watersysteem en het dynamisch milieu met slikken en schorren. - het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen in voor de landbouw belangrijke gebieden (oa Bovenhoek, Groene Boomgaard) Opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan afstemmen op: - de ruilverkaveling Hamme. - met de beslissingen in het kader van het Geactualiseerd Sigmaplan. - afstemming met het afbakeningsproces in de regio Antwerpse Gordel – Klein-Brabant - de afbakening van het kleinstedelijk gebied Lokeren

Actie	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
26.	Scheldevallei tussen Temse en Rupelmonde en de cuesta van het Waasland	3	21.1, 21.2, 28.9, 29.2, 32.3	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - versterking van de natuurwaarden in de Scheldevallei met herstel van het natuurlijke watersysteem en het dynamisch milieu met slikken en schorren. - behoud en versterking van de uitgesproken natuurwaarden rond het Fort van Steendorp, Roomkouter, Vuurkouter, Gelaagpark en de cuesta van het Waasland. - het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen in voor de landbouw belangrijke gebieden (oa te Steendorp) Opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan afstemmen op: - met de beslissingen in het kader van het Geactualiseerd Sigma-plan. - afstemming met het afbakeningsproces in de regio Antwerpse Gordel – Klein-Brabant
27.	Scheldevallei tussen Rupelmonde en Burcht (KBR)	3	21.1, 22.1, 23.9, 27.2, 28.8, 32.5	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - versterking van de natuurwaarden in de Scheldevallei met herstel van het natuurlijke watersysteem en het dynamisch milieu met slikken en schorren. Opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan afstemmen op: - met de beslissingen in het kader van het Geactualiseerd Sigma-plan. - afstemming met het afbakeningsproces in de regio Antwerpse Gordel – Klein-Brabant <i>Het gewestelijk RUP voor KBR is reeds opgemaakt. Verdere acties zijn hier niet te verwachten.</i>
28.	Vallei van de Barbierbeek en het fort van Haasdonk	3	18.3, 20.2, 22.6, 23.9, 27.1, 28.6, 31.3	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - versterken van het verwevingsgebied voor landbouw, natuur, bos en natuurlijke waterberging - versterken van waardevolle bolleakkerlandschap en netwerk van perceelsrandbegroeiing.
29.	Bosrijk gebied van Sint-Niklaas tot Beveren	3	18.3, 24.6, 24.12, 28.2, 28.7	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - versterken en verbinden van bosstructuren in de omgeving van De Ster-Westakkers tot Hof ter Saksen - het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen in voor de landbouw belangrijke gebieden.
30.	Halve Maan en Fort van Zwiendrecht	3	18.1, 18.2, 20.3, 28.4, 31.2, 32.5, 40.2, 41.2	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in afstemming met het afbakeningsproces van het grootstedelijk gebied Antwerpen en het afbakeningsproces voor de Waaslandhaven voor: - de historische elementen van de linies rond Antwerpen (Fort van Zwiendrecht, grachten, Halve Maan) met aandacht voor de aanwezige erfgoed- en natuurwaarden.

3. Deelruimte 3. Scheldepolders

3.1 Tussentijds te herbevestigen gebieden

Actie	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
31.	Landbouwgebieden in de polder van Kieldrecht, De Klinge en Verrebroek	4	33.1, 38.1, 41.1	Bevestigen van de agrarische bestemming op de gewestplannen voor de aaneengesloten landbouwgebieden van de polder, met de mogelijkheid om een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op te maken in functie van: - de differentiatie van het typische open poldergebied als bouwvrij agrarisch gebied.

3.2 Uitvoeringsacties op Vlaams niveau

Actie	Naam	Kaart	Relevante ruimtelijke concepten	Actie
32.	Krekengebied van de Grote Geul en complex Saleghem	4	33.1, 36.1, 36.2, 37.1, 38.1, 41.2, 41.4, 41.5, 42.1	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor: - versterking en buffering van een samenhangend netwerk van kreken, dijken, verlandingsvegetaties, rietvelden en laaggelegen en/of zilte graslanden - stimuleren van extensiever grondgebruik rond kreken in (weide)vogelcomplexen en/of realisatie van een structuurrijker landschap - het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen in voor de landbouw belangrijke gebieden. Opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan afstemmen op: - met de ruilverkaveling Meerdonk - afstemming met het afbakeningsproces van de Waaslandhaven